

Delavci! Od Minnesote proč! 17,000 rudarjev je še vedno na štrajku! Ne vrjajte lažnjivim kapitalističnim listom, ki poročajo, da je rudarski štrajk končan. Ne poslušajte agentov, kateri so v službi kompanije in kapitalistov!

Razgled po svetu.

Mednarodni socialistični kongres.

Največji svetovni delavski kongres, kar jih je do zdaj zborovalo, bil je odprt v Stuttgartu na Nemškem. Socialistična stranka, stranka delavske solidarnosti, je poslala zastopnike iz vseh držav, iz vseh narodov, da zborujejo v interese tlačnega proletariata.

Vseh delegatov je 886. Največ delegatov je dala nemška socialna demokracija, prišlo jih je 300. Angleška jih je poslala 130; Francoska 90; Austrija 80. Manjša števila delegatov so poslale države: Rusija, Švica, Italija, Bolgarija, Rumunija, Švedska, Nizozemska, Združene države, Argentina, Južna Afrika, Avstralija in Japonska.

Najznamenitejši socialisti, vodje delavskih strank in člani raznih parlamentov, na tem kongresu so: Hyndman iz Angleške, Bebel in Singer iz Nemčije, dr. Adler iz Austrije, Ferri iz Italije, Jaures in Vaillant iz Francije, Greulich iz Švice, Akselrod in Plehanov iz Rusije, Ausselde in Van der Velde iz Belgije, Van Kol in Troelstra iz Nizozemske in Branting iz Švedske.

Kongres je otvoril starosta nemških socialistov, sodrug Bebel, z dolgo adresom. Povdarjal je naraščaj in lep napredek mednarodne socialistične stranke in omenil, da letos je v socialističnih sindikatih vključenih 1,800,000 članov-socialistov. V svojem govoru se je Bebel spomnil tudi Haywoodove razprave v Boise, Idaho, in izrazil svoje veselje, da se je ameriškim kapitalistom ponesele čisto jüstno umoriti delavskega voditelja. Končal je z besedami: "Jaz sem prepričan, da bode mednarodni socialistični kongres tudi za svetovni mir več storil, kakor pa znana konferenca v Haagu." Organizirani delavci v Stuttgartu so zastopnikom priredili najlepši sprejem. Od kolodvora pa do konferenčne dvorane so delavci tvorili špalir z napisi, rdečimi zastavami v rokah in s klici: Osem ur dela, osem ur zabave in osem ur počitka! Živela mednarodna solidarnost!

Kongres bo zboroval najmanj en teden in se pečal s temi važnimi vprašanji: militarizem, mednarodni konflikt in kolonialna politika, zblizanje med političnimi strankami in industrijskimi delavci, izseljevanje in naseljevanje delavcev. Vprašanje o izseljevanju in naseljevanju pride prvo na dnevni red, kajti to je ostalo nerešeno še na zadnjem kongresu v

Amsterdamu.

To je prvi socialistični kongres na tleh nemške države. Delegatje upajo, da jih vlada s cesarjem Viljemom na čelu ne bo motila. V slučaju, da cesar Viljem kaj nagaja, se kongres premesti v Švico.

Bomba za portugalskega kralja.

V Lisaboni, glavnem mestu Portugalske, so v sredo odkrili anarhistično zaroto zoper življenje kralja Karola. V jedni hiši je eksplozirala bomba in ko je noter vdrla policija, razkrilo se je, da je eksplozijo zakrivil nepreviden izdelovalec bomb. Pri razstrelbi sta bila ubita dva moža. Nadaljna preiskava, posebno najdba mnogoterih pisem in listin, je dognala, da je bilo tam shajališče anarhistov, ki so nameravali usmrtiti kralja. Aretirali so trideset republikancev, katere imajo za sokrvice.

Ameriške vesti.

Štrajk telegrafistov.

Veliki štrajk telegrafistov je še vedno v polnem obsegu. Sam Small, predsednik telegrafске unije, zatrjuje, da je telegrafistom zmaga zagotovljena. Telegrafski trust ima sicer štrajkolomce po vseh večjih mestih, toda vsled energičnega pritiska stavkajočih telegrafistov izvršujejo štrajkolomci slabo svoj posel. Voditelji štrajka postopajo premišljeno in v slučaju, da unije telegrafistov v boju oslabijo, pozvali bodo hitro uslužbence v železniških brzojavnih uradih, da se pridružijo štrajkarjem in tako prisilijo operatorje, da sprejmejo zahteve štrajkarjev.

Telegrafisti zahtevajo:

1. osemurno delo,
2. jednako plačo za jednako delo pri moških in ženskih uslužbenicah,
3. petnajst odstotkov zvišanja plače,
4. družbe morajo nabaviti pisalne stroje,
5. odpraviti se mora "black-list".

Telegrafska družba Western

Na posvetovanju glede započete štrajka telegrafistov je Daniel L. Russell izjavil: "Če sta Zapadna unija in "Postal", kakor slišimo, pripravljeni na 60-dnevni boj, hočemo jim dodati še 30 dni. Devetdeset dni prav lahko vzdržimo brez vsake podpore od strani nacionalne zveze, in če nas družbe niso premagale tri mesece, potem gotovo prodremo s svojimi zahtevami.

Po njegovih navedbah prejemale bodo štrajkujoči iz lastne unijske blagajne zadostno podporo, da bodo tri mesece v boju lahko vzdržali. Unijski predsednik Ahearn označil je položaj kot popolnoma zadovoljiv in telegrafistom ugoden, dočim je tajnik McJerney na podlagi poročil naznanil, da sta "postalna nadzornika Williams in Whalen odpotela v kovčegu cel kup telegramov po železnici v Washington. Pred nekaterimi dnevi se je slišalo, da je pustila Zapadna zveza ostro zavarovati brzojavne naprave, da zabrani štrajkujočim pokončanje žic s kislinami.

V glavnem stanu štrajkujočih so se pretresovali načrti glede ustanovitve fonda dveh milijonov dolarjev.

Union ima danes glavnice 95 milijonov dolarjev in plačuje dividende 4½ odstotka. Navadna povprečna plača na telegrafista je pa bila doslej \$60 na mesec.

"Izgredniki" v Minnesoti oproščeni.

V Hibbingu, Minn., se je zadnji pondeljek vršila obravnava proti devetnajstim štrajkarjem, kateri so bili obdolženi "huskanja k izgredom". Municipalni sodnik T. F. Brady je pa devet rudarjev popolnoma oprostil, dočim se je proti ostalim desetim obtožba še vzdržala. Štrajkarji, ki so po narodnosti sami Fini, so po izpovedbi prič sklenili "pognati v zrak" neko "avstrijsko" hišo T. Rukavine, v kateri stanuje par skabov.

Moyer pride v Chicago.

Na delavski praznik "Labor day", ki je 2. septembra, bo imela socialistična stranka veliki piknik v Kolzes' Electric parku. Charles H. Moyer, predsednik Western Federation of Miners, kateri je s Haywoodovo opozitivje zadobil začasno prostost do dneva t. j. obravnave, ko bo popolnoma oproščen, je pismeno obljubil, da bo ta dan navzoč na delavskem pikniku. Pričakuje se, da ga bodo čikaški delavci ravno tako navdušeno sprejeli, kakor so sodruga Haywooda zadnji teden. Dobro nam došel sodrug Moyer!

Brezpravni zamorci.

Državna postavodaja v Georgiji je sprejela novo volilno postavo z 159 glasovi proti 60. Guverner Hoke Smith jo bo podpisal. Glasom določb nove postave imajo volilno pravico od zdaj naprej samo te-le osebe: 1.) oni, ki so doslužili vojaško službo v zvezni armadi, v konfederirani armadi ali pa v deželni brambi države Georgija; 2.) potomci onih vojakov konfederirane armade ali pa georgijske deželne brambe, ki so se bojevali v meščanski vojni; 3.) osebe, ki so na dobrem glasu in ki vedo, kaj so meščanske dolžnosti; 4.) osebe, ki znajo angleško pravilno čitati in pisati; 5.) sleherni georgijski državljani, ki poseduje najmanj 40 akrov zemljišča v cenilni vrednosti \$500. — Vsled te postave izgubilo bi, kakor se sodi, približno 95 procentov črncev svojo volilno pravico.

Sodruga Kaker in Konda na prostem.

Sodrugi Ivan Kaker je minolo sredo prišel iz ječe, kamor ga je bil poslal za šest tednov sodnik Landis radi publiciranja "nemoralnega" članka, in zdaj je zopet zasedel svoj prostor pri uredniški mizi. Prost je tudi sodr. Martin Konda in sicer pod varščino. Uslišana je namreč njegova prošnja za priziv na višje zvezino sodišče in Konda je zdaj prost do druge obravnave, ktera se vrši v nedolženej prihodnosti.

Iz delavskih krogov.

Rudarski štrajk v Minnesoti.

Eveleth, Minn., 16. avg. — Marsikateri izmed številnih čitateljev našega delavskega lista "Glasa Svobode" je že gotovo slišal o naši delavski materi Jones, nevtudni agitatorici za zboljšanje našega delavskega stanu. Mati

Jones je bila pri nas na Evelethu in 15. t. m. je imela govor v prid štrajkarjev. V dvorani, kjer je govorila, je bilo vse polno naših mož, žen potem tudi delodajalcev, kompanijskih uradnikov in trgovcev. Njen govor je posebno vplival na trgovce; počutili so se, kakor da bi na nje spustil mrzel curek vode. Videli smo jih, kako so se držali, kakor da bi hoteli po silii spati; zopet drugi so skrivali svoje izdajске oči in povešali glave, tako da se je bilo vsak čas bati, da si bo kateri zlomil tilnik. V dvorani smo videli tudi nekaj onih, ki opravljajo sramotno delo skabov. Mati Jones je dala zastopiti tudi tem. Nekteri niso čakali konec temveč so takoj pobrali kopita iz dvorane. Reči pa tudi moram, da govornične besede niso ostale brez vspeha. Nekaj takih, ki so opravljali službo garjevecev, so besede vrle govornice tako presunile, da so odmah pustili delo in se pridružili v vrste štrajkarjev z obljubo, da se bodo borili z nami do konec. Le škoda, da nas je mati Jones tako hitro zapustila. Na Evelethu bi jo rabili najmanj par tednov, da bi omehčala in spreobrnila še ostale trdovratne gršnike, kateri nam tukaj ovirajo boj in delajo sramoto postenemu delavstvu.

Obžalovanja vredno je tudi, da ni bil v dvorani, ko je govorila mati Jones, navzoč tudi naš "dušni pastir". Tudi ta človek je zdaj začel udrihati po ubogem delavcu. Ker se ne upa priti v dotiko s štrajkarji kje drugje, razkoračil se je v cerkvi in nam rekel, da naj gremo delat, da je bolje delat za eden dolar na dan (o fej! — zdaj vidiš, delavce moj, kak prijatelj ti je far! Opomba ured.). kakor pa "štapat" in štrajkati. Zraven je pa mahnil tudi po naši S. N. P. Jednoti in čeljustal, da ni treba pristopati k takim jednotam, ki ne polnijo njegove bisage. Nekteri zavedni rojaki so bili vsled teh besed tako razburjeni, da so jednostavno ostavili cerkev. — Gospod Matijček! Zapomni si, da Ti je edino delavce nabasal žepe z denarjem! Pusti nas pri miru, stari grešnik, in ne vtikaj se v naše orgazaje. v naša društva delavsko časopisje in ne oviraj nam boja z našimi tlačitelji, — da nam ne zavre kri. Vprašam te le še eno: kam bi prišel, Matijček, ko bi Ti slovenski delavci, ali kakor si se Ti enkrat izrazil, kranjski tepci odrekli tiste tolarčke?!

Član W. F. of M. in društva Napredek št. 69 S. N. P. J.

Eveleth, Minn., 14. avg. — Slučajno mi je prišel v roke neki kapitalistični list, kjer sem čital, da je rudarski štrajk tukaj na Mesaba Range popolnoma končan. Da se ne bodo zavedni delavci po Ameriki motili, da je ono poročilo resnično, hočem danes poročati nekoliko podrobnosti o tukajšnjem položaju.

Štrajk traja še zmiraj. Naše delavske razmere so dokaj žalostne. Naši nasprotniki, trgovci, so nedavno imeli sejo, pri kateri so sklenili, da se prične z delom. Ali naj oni odločujejo, kdaj naj gremo mi štrajkarji na delo? Zakaj pa ne gredo oni sami na delo, ko je tako dobra plača, ali zakaj niso šli še prej, namesto da so si pustili rediti trebuh od naših žuljev! Kdo vas je rešil, kompanije ali mi? — Vsak zaveden delavec ali prijatelj delavca nam mora pritrditi in odobravati naš boj, le človek brez čuta in razsodnosti je naš nasprotnik. Poprej, ako je kateri hotel priti do boljšega dela v evelethskih rudnikih, plačati je

Slika predstavlja Janko Klinerja, veršujočega verske dolžnosti po navodilih "očetov" salezijancev.

ZAHVALA!

Po naključju sem dobil v roke "Amer. Slovenca" in čital novice o Janko Klinerju. Lejte, lejte sem si mislil v uredništvu "Amer. Slovenca" so pa uljudni ljudje. Prišli so Klinerja javno na steno, ne da bi jih bil uprašal za to. Neki slovenski dnevnik me je uprašal za \$9.50, da 6krat prinese svarilo in njegovo sliko. Ameriškem Slovencu" so pa storili zastoj. "Bohlonelj!"

Ali ker je zeleni, čikaški pavliharski poba poročal radi tega "Ameriškega Slovenca", da bi nekdanjega salezijskega gojenca obsil socialistom, pri tem pa nalletel slabo, izrekam še enkrat zahvalo "Amer. Slovencu", ker je dal socialistom priliko, da javnosti pokažejo, kakšne cvetke vzgojajo salezijski zavodi.

Frank Lisjak,
157 N. Carpenter St.

moral nagrado — najmanj \$5. Toda to še ni bilo vse. Kupiti je moral dotični delolovec tudi pijačo, dobrih smotk in v mnogih slučajih se je moral vdeležiti tudi nesramne družbe in "tritati prijatelja", ki mu je preskrbel delo s takimi stvarmi, o katerih me je sram govoriti. In zdaj, ko smo mi rudarji rekli: tega mora biti konec! začeli so ti naši "prijatelji" mahati po delavcu in kričati: križaj ga! križaj ga! — Slovenski businessmani, ki so nam nasprotni, so po večini zastopniki nazadnjaških in klerikalnih listov, torej izključno protidelavskih listov. Ni čuda torej, da so zagrizeni nasprotniki unije in organiziranih delavcev. — Garjevi so še na delu. Skoro vsak večer vidimo kakega skaba — pijanega, ko se prikotali iz kakšne gostilne s svojo boljso polovico ob roki. Za svoj denar gotovo ne pije, kajti prej ga nismo videli v saloonu celih zadnjih pet let. O pomilovanje vredni izdajice, ki pijejo na stroške Steel trusta kot slepo orodje v razbitje štrajka in naše organizacije. Na sramoto našega naroda in slovenskega delavstva posebej so to večinoma Slovenci in pa Hrvatje.

Bratje štrajkarji! Stojte pogumno in ne plašite se zaprek in poen, ktere vam tako drzno mečejo pod noge. Zmaga mora biti naša! Slovenske delavce po Ameriki pa svarim, da se skrbno ogibljejo Minnesote, dokler ne bo štrajk končan. Obenem jih tudi svarim pred našimi garjevi ali skabi, katerih imena bodo čitali v "Glasu Svobode", ako bi kdaj prišli z njimi v dotiko. To so tisti, ki kradejo nam in našim otrokom kruh iz ust in vsak zaveden delavec jim mora obrniti hrbet.

Pozdrav svobodomiselnim in razrednozavednim delavcem!

Član W. F. of M.

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

Četrti del.

(Nadaljevanje.)

II.

t-kte.e8...ei.P\$Nty11o\$5o 2 2 22
"Razbojnik Komolja je morilec Antona Kastelana — primite ga."

Dva viteza sta stala pri vratih, dva pri oknu, trije pa so se vrgli na Komoljo. V tem trenutku pa je že med nje planil Juri Devinski in jim zastavil pot. "Nazaj" je ukazal in pahnul napadalce v stran, potem pa prijel Tomaža Retinskega za roko in ga potegnil h Komolji.

"Poglej vendar, stari nesrečnik, koga si hotel prijeti in pobiti, poglej vendar."

Plamenica je razlivala svojo svetlobo po lepem bledem obrazu Komoljevem. Ko je Tomaž zagledal to lice, se je stresel po vsem životu. Meč mu je zdrsil iz roke in je živketaje padel na tla in potem je razprostil roki, kakor bi hotel Komoljo objeti.

"Bodi previden," mu je zašepetal Juri in Tomaž se je premagal. Ali ostal je nepremično pred Komoljo in ga gledal z resnimi očmi, ne meneč se za začudenje ostalih vitezov.

Zdaj je Juri zopet pobral Katarinino pismo in je novič in novič čital, kakor bi ne mogel verjeti, da je Katarina res to pisala. Bridkosti, ki so mu razjedale srce, so ga zdaj premagale in ihtel se je vrgel na ležišče ter jecal:

"Tudi ona, torej tudi Katarina me je zapustila."

Mrki Peter Strah je skrivaj vzel pismo in čital:

"Juri! Rekla sem ti, da me bodo imenovali izgubljen žensko, časi niso me grešila. Ni me bilo strah tega očitanja. Tvoja ljubezen bi mi bila nadomestovala čast in ugled in srečna bi bila. Zdaj me res imenujejo izgubljen žensko, a ti si svoje srce in svojo ljubezen daroval sužnji Zulejki in s to sužnjo onečastil blagoslovljene prostore samostanske. Zato bodi vse-mu konec med nama. Zdravstvuj in bodi srečen! Katarina."

Zbrani prijatelji so poskušali potolažiti Jurja. Tudi Tomaž Retinski je to poskušal, samo Komolja se ni ganil, nego molče slo-nel ob zidu. Stari Tomaž ga je zdajnjzad pogledal od strani in pojmlil, da v trenutku take nesreče, in bolesti ne more preganjani razbojnik Komolja nobene tolažilne besede reči devinskemu vladarju, ker bi vsaka beseda izdala, da sta Juri Devinski in razbojnik Komolja — brata.

Nastala je noč. Čedadske ulice so bile zapuščene in tema je bila tako gosta, da niti par korakov daleč ni bilo mogoče ničesar spoznati.

Ko sta Peter Strah in Tomaž Retinski spoznala, da je Juri nedostopen vsaki tolažilni besedi in da ju niti ne posluša, sta se domenila, da ukreneta na svojo roko, kar se jima je zdelo potrebno v tej težki uri in v teh nevarnih okoliščinah. Sicer sta poskušala svoje namere dopovedati Juriju, videč pa, da se ta za ničesar ne zanima, prav kakor da bi ga vse skupaj nič ne brigalo, sta sklenila, delati po svoji glavi in odšla z drugimi vitezi.

Juri je ostal sam. Zagrizel se je v svojo bolestin in v svojo nesrečo tako, da ni bil zmožen kaj drugega misliti. Zdelo se mu je, da ga ne more zadeti večja nesreča, kot ga je zadela, in zato mu niso misli uhajale v bodočnost. Kdo naj bi ga bil še zapustil, ko ga je zapustil najljubši in najzvestejši prijatelj, Konrad Sežanski? Kaj bi bil mogel še izgubiti, ko je izgubil najboljše tovariše. Kaj bi mu moglo še raniti srce huje, kakor ga je ranila Katarina?

In vendar mera Jurjeve nesreče še ni bila polna.

Tiho so se odprla vrata in tiho-

tapski se je priplazil v sobo Nikolaj Rogonja. Juri ga je šele zapazil, ko je Rogonja z globokim poklonom rekel:

"Milostni gospod, — po naročilu Vaše soproge, gospe Heme, vprašam vdano, kdaj da želite z njo govoriti?"

"Moja žena — torej se je vendar udala?" Juri je vstal, a predno je mogel še kaj reči, je vstopil Komolja in pripeljal s seboj Hemo.

"Komolja, idi in poišči ključarja Grima ter mu naroči, naj takoj prinese ves moj denar."

Nikolaj Rogonja je umeval, da želita Juri in Hema sama ostati in zato se je pridružil Komolji ter z njim odšel.

Tiho je sedla Hema na stol, ki ji ga je ponudil Juri. Ta je stal pred svojo ženo. Nekaj trenutkov ji je molče zrl v cvetoči obraz in občudoval bujne plave lase, ki so obdajali lepo glavo, prav kakor bi ne vedel, kako naj začne.

"Želeli ste z menoj govoriti," se je končno oglašila Hema, tako ponižno, kakor bi prosila odpustjenja, da je prišla in izpolnila Jurjevo željo.

"Znano mi je, Hema, da me hočete zapustiti," je zdaj povzel Juri. "Ali jaz nečem, da bi bili Vi kdaj prisiljeni, sprejemati kakih dobrot od svojih sorodnikov. Že zavest, da bi Vam kdaj mogel kdo le s kakim pogledom očitati, da uživajo gostoljubnost ali dobrote svojih sorodnikov, mi je mučna. Danes v tem, meni tako sovražnem mestu ne morem storiti za Vas vsega tega, kar želim storiti. Izobčen sem in preklet in nihče ne sme kot priča podpisati darilne listine, s katero bi Vas mogel preskrbeti, kakor je moja častna dolžnost. Upam, da pride dan, ko bom mogel tudi to storiti. Kar bom zdaj za Vas storil, je le nezaten del tega, kar želim in nameravam storiti. Prosim Vas, izkažite mi milost —"

"Milostni gospod — jaz ne smem in ne morem ničesar sprejeti," je komaj slišno dihnila Hema.

"Prosim Vas, Hema, nikar mi ne odbite te prošnje. Kar Vam mislim dati, to komaj zadostuje, da bodete mogli živeti svojerpu dostojanstvu primerno. Če mi vzamejo sovražniki moje deželo in moja posestva, mi ostane še vedno dovolj, da bom mogel živeti, mi ostane namreč moj meč."

Juri ni mogel nadaljevati. Zasišal je bil nagle korake po lesenih stopnicah in koj nato je Komolja hrupno odprl vrata in ves zbehan in preplašen planil v sobo.

"Ključar Grimo je pobegnil in odnesel ves denar," je zasopljeno Komolja s težavo bruhnil. "Niti vinarja ni pustil in tudi plačal ni ničesar."

Ta vest je Jurja tako potrla, da se ni mogel vzdržati na nogah. Z obema rokama se je oprijel stola in kakor iz uma gledal Komoljo.

"Kaj — praviš? — Grimo je pobegnil?" Težko so se izvile Jurju te besede iz prsi.

"Milostni gospod," je rekla Hema in pristopila bližje ter svoje drobne prste položila na krepko Jurjevo roko. "Ne delajte si skrbi; jaz ne potrebujem ničesar —"

"Hvala Vam, Hema, za Vaše usmiljenje," je dejal Juri. "Zdaj vidite, kako sem nesrečen."

Neustrašni mož, ki je tolikrat pogumno zrl smrti v oči, ni zdaj več mogel krotiti svoj h čuvstev in se je glasno ihtel zgrudil na posteljo, kakor da ga je minil ves pogum in vsa moč.

Hema je stala nekaj časa kraj postelje in ni vedela, kaj bi storila. Tudi njo je bila minila vsaka volja in še zavedla se ni, ko je pristopil Nikolaj Rogonja in prijemši jo za roko, z njo zapustil sobo.

III.

V hiši, kjer je stanoval vitez Peter Strah, je bila starodavna gostilna, v kateri so se navadno zbirali samo plemenitaši, dočim

so se je mestjani in kmetje radi ogibali. V tem, ko je ležal Juri v Petrovi sobi, so sedeli njegovi prijatelji v prostorni gostilniški sobi, praznili velike vrče črnega furlanskega vina in se prepirali, kaj da je storiti. Eni so bili za to, da se naj Juri podvrže drugi, da mora počakati, kaka dejanja da bodo sledila besedam patrijarhovega legata, najmanj pa je bilo onih, ki so zagovarjali vazor, naj Juri brez odlašanja začne boj.

Komolja je sedel poleg Tomaža Retinskega in je molče poslušal. Samo enkrat je dvignil glavo, ko je namreč Peter Strah omenil patrijarha v Gradežu, starega sovražnika oglejskega patrijarha. Prešinila ga je misel, da bi Juri najlažje zmagal, če bi gradeškega patrijarha potegnil na svojo stran in provzročil nov boj med Oglejem in Gradežem. Zagrizel se je v to idejo in ugibal o njej ter o načinu, kako bi se jo dalo uresničiti, toda ni se mu posrečilo, dobiti rešilno misel. Ko bi Juri ne bil preklet in izobčen, si je priznal Komolja, potem bi se dal ta načrt kaj lahko izvršiti, tako pa se mu je to zdelo nemogoče.

Toda Komolja ni bil mož, ki je kako misel opustil samo zato, ker se mu je zdelo neizvedljiva. Oburjal ni Komolja nikdar. Spomnil se je, da sta med njegovimi razbojniki tudi dva moža iz Ogleja in s tema dvema je hotel na svojo roko poskusiti, da zaplete patrijarha v Gradežu v boj s patrijarhom v Ogleju. Skrivaj se je splačil iz sobe in sporočil svoji četi, naj se omenjena razbojnika nemudoma odpravita v Oglej. Tam naj pridobita, kolikor mogoče razbojnikov, dobe naj obleke, kakor jih nosijo vojsčaki oglejskega patrijarha in tako preoblečena naj ta četa na morju in na kopnem napada gradeške podložnike, a tako, da bo krivda padala na oglejskega patrijarha.

Potem se je vrnil Komolja zopet v sobo in je zopet molče poslušal prepire zbranih vitezov.

Minila je ura za uro in Jurja le ni bilo. Vitezi se dolgo časa niso mogli odločiti, da bi kaj sklenili, ne da je Juri povedal svoje mnenje, ali naposled so se vendar zedinili, da naj vsak pove še enkrat svoje mnenje in potem naj se glasuje.

"Najstarejši naj govori prvi," je dejal Tomaž Retinski in obrniti se k Petru Strahu dostavil: "Ti si najstarejši, torej imaš ti prvo besedo."

V tem trenutku je vstopil Juri. Bil je še vedno bled in prepadel, a držal se je ponosno, kakor vedno in nič ni izdajalo, kake boleti mu trgačo srce. Odpasal je svoj meč in sedel za mizo.

"Dovolite mi, da najprej jaz povem svoje mnenje," je rekel Juri, ko je sedel med vitezi. "Naj se enkrat najprej sliši glas najmlajšega."

Vitezi so molče prikimali.

"Treba je, da se nemudoma pripravimo za vse slučaje. Po mojem prepričanju sta meč in sulica zadnji sredstvi, ki jih smemo rabiti. Jaz sem za boj, ali vzlie temu ne nasprotujem tistim, ki so v skrbah za svoje imetje in se nečejo prenagli ter se nečejo kar v naglici izpostaviti nevarnosti, da izgube svoje gradove in svoja zemljišča. Neprevidno bi bilo, če bi danes vzeli meče v roke in takoj začeli boj, a blazno in pogumno bi bilo, če bi roke križem držali in čakali, kaj da se zgodi. Nabrusiti je treba meče in obleči železne rokavice, šele potem smemo sovražniku ponuditi roko v spravo, odprto ali oboroženo roko. Slišal sem, da je pred davnimi stoletji neki mož učil: "Če hočeš imeti mir, pripravi se na vojno." Ime tega moža sem pozabil, zapomnil pa sem si njegov nauk. Pripravimo torej svoje gradove za obrambo in svoje ljudi za boj, in kadar bo to storjeno, bomo ponudili spravo. Ljudstvo spozna iz tega, da nismo iskali boja za vsako ceno in bo vsled tega na naši strani."

(Dalje prih.)

Ne trpite za reumatizmom.

Drgnite otekle in bolne ude z

Dr. RICHTERJEVIM

SidroPainExpellerjem

in čudili se bodele radi hitrega ozdravljenja. — Rabil sem Vaš Pain Expeller 20 let drugod in tukaj z izbornimi uspehi v slučajih reumatizma prehlajenja, boleznih v križu in sličnih pojavih. Sedaj ne morem biti brez njega.

Rev. H. W. Freytag, Hamel, Ill.
Na vsaki steklenici je naša varnostna znamka "sidro".

25 in 50 cent. v vseh lekarnah.
F. Ad. RICHTER & CO.
315 Pearl St., New York.

Sodrugi, somišljeniki! Najostrejši meč, ki bode kapitalizmu in njega zavezniku, klerikalizmu usekal smrtonosne rane, je socialistično in svobodomiselnost časopisje. K temu spada tudi "Glas Svobode". Segajte po njem! Širite ga med prijatelji, znanci in sosedi! Vsak nov naročnik je nov korak do zmage.

Pozor!

Slovinci.

Pozor!

"Salon" z MODERNIM KEGLJISCEM

Sveže pivo v sodčkih in Luteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

KORIST VSACEGA MOSKEGA JE, DA SE BRIJE SAM

Britveni stroj Patent Gem, kojegakline so izdelane iz najboljšega angleškega jekla se prodaja v celi po \$5. — in je v svoji sestavi najbolj praktičen, z katerim se zamorate obriti v 2 minutah, tako kot bi došli od britve. Pri brijenju z tem strojem se Vam ni treba nič razumeti v brijenju in Vam onemogočeno se urezati. Kline stroja se nabrusijo na jermenu, kakor pri navadni britvi, tako Vam je uporaba stroja garantirana za vedno.

Ta stroj stane pri nas samo \$3. ter Vam ga damo 3 mesece na poskušnjo, ako v teku tega časa z strojem ne bode zadovoljni, ga zamorete nazaj poslati, nakar Vam denar povrnemo. Ne odlašajte torej in naročite si ga takoj, z katerim bode te gotovo popolnoma zadovoljni. Pri naročitvi stroja pošljite 50c v stempah, a ostalo svoto plačati bode na expresu. Kdor pa pošlje celo svoto \$3.00 v naprej, temu pošljemo stroj po pošti, poštne prost.

Plačilo v materinem jeziku na: **L. GUARDIA & CO.**
210 214 E. 112 St., New York, N. Y.

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi niste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglasih. Nekatere prodajalne trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji že 15 do 20 let in todokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si ogledajte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slamanikov, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in ogledajte si naše vzorce za možke obleke.

KAJ JE SOCIALIZEM?

Piše Nemo.

(Konec.)

Kako pa mislijo socialisti deliti, ako so s tako delitvijo nezadovoljni. Mar mislijo razdeliti slovensko cerkev v Ohikagi? Kako naj bi se razdelila ta cerkev? Nekdo naj bi odnesel stolp, drugi kak kamen, tretji opeko, četrti spovednice, peti prižnico itd. itd. Tudi na tako delitev ne mislijo socialisti, ker socialisti ne rušijo, ampak gradijo.

Socialisti hočemo deliti povsem drugače in pravično. Jaz tu rabim sedaj besedo deliti, ker jo rabijo nasprotniki, v resnici pa pomeni razdelitev dela in dohodkov v socialistični družbi vse kaj drugega kot navadna delitev.

Socialisti pravijo: Vsak, kdor je zdrav, naj dela duševno ali pa z rokami. Vsako delo ima za obstoje človeške družbe enako vrednost, in tudi vsak človek naj uživa sad svojega dela.

Delo človeka, ki čisti gnojne jame, je toliko vredno za človeško družbo, kakor profesorja, ki uči mladino. Ali mar ne? Ako bi nihče ne čistil gnojnih jam in kanalov, kamor se odteka gnojnice, bi nastale po večjih mestih nalezljive kužne bolezni vzlic študiranim zdravnikom, ki bi morile ljudi, da bi bilo bolj?

Zakaj bi ne bilo torej delo čistilec gnojnih jam toliko vredno, kolikor je vredno delo zdravnika ali profesorja, če vemo, da brez čistilec gnojnih jam moderna človeška družba sploh obstati ne more?

Kdor je bolan, pohabljen, prestar, premlad ali za delo sploh nezmožen, za tistega naj pa skrbi človeška družba. Kdor je zdrav, naj dela duševno ali pa z rokami, kdor pa delati noče, ta naj pa tudi ne jé, ker nima pravice do izdelkov, katere so proizvedli pridni in delavni ljudje.

Zagovorniki današnjega gospodarskega sistema, posebno advokati in duhovniki, najvernejši hlapci kapitalizma, ker opravljajo neproduktivno delo, pravijo, da je kapital neobhodno potreben za plodonosno delo in da je pošteno, ako dobiva večji delež kot delo. Takšna trditve je navadno zavijanje!

Zakaj?

Saj ni kapital ustvaril delo, pač je narobe, ker je delo ustvarilo kapital. Kapital je le produkt dela, in delo ima pralastninsko pravico do vseh proizvodov, torej tudi do kapitala, ker je kapital proizvod dela.

Ako nasprotniki socializma uvidijo, da s takim zavijanjem ne morejo socialistom do živga, tedaj pa za kapitaliste jokajo.

"Poglejte," pravijo navihani nasprotniki socializma, "kolikrat se pripeti, da kak milijonar zgubi ves imetek, katerega je naložil v kakšno podjetje."

Dobro! Pa naj ga zgubi! Ali naj delavec radi tega stradajo, da bo lahko kapitalist potem konkurenčnega boja podvojil ali potrojil svoj kapital. Ali delavecem tako podvojenje kapitala kaj nese? Nič!

Ali bodo imeli mar kmetje dobiček ali zgubo, če mesarski kralj Armour v Chicagi bankrotira? Ne! Ali bodo imeli dobiček, če Armour poleg 100 milijonov, katere že poseduje, pridobi še drugih sto? Tudi ne!

Čemu bi se torej kmet in delavec brigala, da bi milijonarji podvojili svoje milijone? Mar za to, da bi bila še večja sužnja?

Sploh pa delavec in kmet, ko delata za milijonarje, izgubita zdravje, svojo delavno moč, svoj edini kapital. Kapitalisti v boju za obstanek vagajo le mrtev kapital, katerega lahko nadomestijo, če ga izgube, neobratno pa delavec in kmet rizikirata vse, svojo delavno moč, svoj kapital.

Koliko delavcev poneseči vsaki dan v tvornicah, rudnikih in na stavbiščih? Kdo ve! In kdo jim nadomesti zgubo njihovih delavne

moči, njih kapitala? Nihče!

Ali naj takšne razmere ostanejo večkratno? Ali je sploh mogoče, da bi se take razmere uvečevile? Ne!

Vsled razvoja in napredka se čimdalje bolj osredotočuje premoženje v rokah posameznih kapitalistov, nasprotno pa število siromakov čimdalje bolj narašča. Delavec, kmet, mali obrtnik in uradnik bodo spoznali, da je treba take gospodarske razmere spreminiti, da je treba na človeški družbi izvršiti temeljito operacijo. Razstili bodo kapitaliste; vse tvornice, rudnike, premogokope, železnice, parnike, zemljo itd. bodo pa proglasili za ljudsko last. Razdelili bodo delo po načrtih, kakor je že dandanes razdeljeno v velikih podjetjih. Neproduktivno delo bodo odstranili. Za advokate, duhovnike, mešetarje in druge slične zajedavce ne bo v prihodnji človeški družbi kruha, ako se ne bodo oprijeli produktivnega dela, ali pa človeški družbi koristili z duševnim delom. V prihodnji socialistični človeški družbi bo moral delati vsakdo, a imel bo tudi čas za zabavo in učenje. Izginila bo prostitucija, ž njo pa tudi vojna. Ljudje bodo živeli srečni, v bratstvu, svobodi in enakosti.

Ljudem se ne bo treba dan za dnevom pehati za kosček kruha, ker v bodoči človeški družbi ne bodo poznali gospodarskih položajev, pa tudi slabe letine se ne bo treba bati ljudem. Ako bo v Rusiji slaba letina, bo pa Amerika skrbela, da ljudje v Evropi ne bodo gladovali, ker poljski pridelki ne bodo odvisni od borznih spekulacij in veletržev.

In ta doba prihodnje človeške družbe ni več tako daleč. Ako produktivni stanovi hočejo, da se osvobode molohe — kapitalizma, to kaj lahko zvrše, ako le hočejo.

Zakonitim potom naj razlaze milijarderje, vsa produktivna sredstva in zemljo naj pa proglase za splošno ljudsko last. Produktivni stanovi imajo to moč, saj so vsaka štiri leta volitve. Takrat naj volijo socialiste in oklenkalo bo kapitalizmu za vselej.

Ako pa produktivni stanovi tega nočejo, tedaj paj nikar ne tarnajo, da se jim slabo godi, ampak naj bodo hrvaložni, da smejo pobirati drobtinice, ki padajo raz mize milijardarjev. Dixi!

Društvene vesti.

Društvo "Bratska Sloga" št. 62 S. N. P. J., Calumet, Mich., je pri svoji zadnji seji dne 11. avg. izvolilo svojim predsednikom br. Martin Veđerbarja namesto odstopivšega Stave Plantza. Dalje je sklenilo, da se mesečne seje od zdaj zanaprej vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu v Wilmersovi dvorani na 6. cesti točno ob 9. uri predpoldne. Torej Slovenci in Hrvatje, kateri želite pristopiti k našemu društvu, oglašite se pri naši prihodnji seji dne 25. avgusta v gori omenjenem prostoru.

Leo. Junko, tajnik.

VABILO

na veselico, katero priredi društvo "Bratstvo" št. 6. S. N. P. J., v Morgan, Pa., povodom razvitja nove društvene zastave dne

2. septembra (Labor Day) 1907 v prostorih sobrata Fr. Miklauiča na Sygan, Pa.

Vspored:

1. Sprejemanje gostov,
2. razvitje zastave,
3. javna tombola (ob 3. uri pop.),
4. plesni venček.

Rojaki in rojakinje, kakor tudi sosednja društva se uljudno vabijo, da se udeležijo te veselice čim večjem številu. Pri veselici igra delavska godba iz Federal, Pa. Za dober prigrizek in hladne pijače bode vsestransko preskrbljeno.

Pripravljalni odbor.

VABILO.

Uljudno vabim vse cen. člane

društva "Bled" št. 17 v South Lorain, O., na redno mesečno sejo, to je 1. septembra ob 9. uri dopoldne. Govoriti imamo obilo o razvitju nove društvene zastave in dalje se moramo tudi zmeriti o važnih stvareh za bližajočo se konvencijo.

Fr. Ažman, tajnik.

Cito, tuto et jucundo!

Hitro, zanesljivo in prijetno! Ta rek modernega zdravilstva navduši vsacega bolnika, kateri mora rabiti medicinsko silno neprijetnega okusa. Ni boljšega nego zdravilo prijetnega okusa, katero deluje hitro in zanesljivo. Izdelovalec Trinerjevega zdravilnega grenkega vina ima to pred oči in on je mnenja, da napredek tega vina je odvisen od istega. V železnih boleznih je to sredstvo posebno zaželeno in kdorkoli ima to bolezen, rabiti mora Trinerjevo zdravilno grenko vino s popolnim zaupanjem, da ga ozdravi. Ono ozdravi vnetje okoli želodeca in droba, podari moč mišicam in prebavnim organom in stori, da stopijo udje celega telesa v pravilno naravno gibanje. Ono ne odpoje pomoči niti v zastarelih dolgih boleznih. Čistost tega vina je zajamčena od U. S. Serial No. 346.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Trinerju, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Najsibo še tako majhna hiša, v kateri živite, prostora je vendar v njej za steklenico Anchor Pain Expellera. Izvratno zdravilo za revmatizem, oslabelost in druge slične bolezni. Cena 25c in 50c.

Nota.

Za vsebino oglasov v Gl. Sv. ni odgovorno uredništvo niti upravništvo.

Svarilo.

Vse sodruge in rojake svarim pred John Klinarjem, doma iz Kroke na Gorenjskem. On je ulomil v moje stanovanje in odnesel \$48, zlato uro za dame in verižico ter zginil neznan kam.

John Klinar je bil nekaj let v salezijskem zavodu v Italiji, kjer bi imel postati redovnik. V stari domovini, po odpadu od faršiva, je bil strasten liberalec. V Ameriki je v začetku hodil okoli duhovnikov, a zadnje dva meseca se je začel siliti socialistom.

Povedal sem to, da se ga bo vsak rojak lahko ogibal, naj se že potem vsiljuje pod kakersnoko politično krinko.

Vse sodruge in rojake pa prošim, ako bi slučajno srečali tega človeka v svojem življenju, da mi nenudoma sporoče njegov naslov, da zastavim pot njegovemu hudodelskemu rokodelstvu in tako tudi druge sodruge obvarujem škode.

Frank Lisjak,
157 N. Carpenter st.,
Chicago, Ill.

Naši zastopniki.

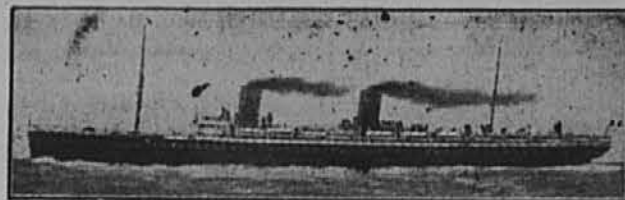
Za Eveleth, Minn.: John Rožanc.
Za Calumet, Mich. in okolico: Leo. Junko.
Za Chicago, Ill.: Frank Mladič, 587 So. Centre ave.
Za državo Wyoming: Loren Demšar.
Za Conemough, Pa.: J. Bricelj.
Za Johnstown, Pa.: M. Štrukelj.
Za Cleveland, O.: A. Kužnik.
Za Colorado: Joe Debeve.
Za Ravensdale, Wash.: C. Ermenc.
Za Roslyn, Wash.: A. Janaček.
Za Milwaukee, Wisc.: John Kalan.
Za Joliet, Ill.: M. Požek.
Za Steelton, Pa.: Joe Majzelj.
Za Clinton, Ind.: John Kolar.
Za La Salle Ill. in okolice: Valentin Potisek.

Opomba. — Cenjeni rojaki v navedenih krajih se smejo z zaupanjem obrniti na imenovane sodruge-zastopnike, bodisi z naročbo na list ali knjige.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence 30.000 HP La Lorraine 22.000 HP
La Savoie 22.000 HP La Touraine 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavl Sarič, agent na 110-17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglašite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Čistim stare obleke in izdelujem nove

po
najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoldne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10.
ure popoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte
torej Slovane v svojo korist.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Tiskarna

Glas Svobode

Vsem društvom in posameznikom se priporoča tiskarna "GLAS SVOBODE" za nabavljenje vsakovrstnih tiskovin. Tiskarna je opremljena z najboljšimi stroji in najmodernejšimi črkami

Tiskarna "GLAS SVOBODE" je unijska tiskarna, kjer se dela le osem ur na dan in se plačuje delavcem unijske plače. Šodrug, ki žive v mestih, kjer ni unijskih tiskarn, naj pišejo upravništvu za pojasnila. Tiskarna preskrbi tudi prevoze iz tujih jezikov na slovenski jezik ali naobratno.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, IllEntered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodnomislalni list za slovenski
narod v Ameriki."Glas Svobode" izide vsaki petek
a velja za AMERIKO:
za celo leto\$1.50
za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10
za pol letakron 5Naslov za dopise in pošiljkatve je
"Glas Svobode"
669 Loomis St. CHICAGO, ILLUbogi delavec nima nikoli po-
čitnice, dokler ima — delo.Glasovnica je orožje, ki je moč-
nejše kakor krogla ali bajonet.Kapitalizem stori vse za delav-
ca — še roke ali noge mu odtr-
ga...Kapitalisti so pri "igri" v Boi-
se, Idaho, zgubili nad \$100,000.
Živio!Vojske niso nič drugega kot ve-
likanska pomnožitev bogastva v
rokah kapitalistov.Prišel bo dan, ko si bodo delav-
ci prilastili vse, kar pridelajo. In
kapitalisti bodo takrat šli na de-
lo. That's all.Pod današnjim sistemom ne
moremo drugače, kakor da daje-
mo ali vzamemo profit. Edina pot
rešiti se tega, je, da poderemo ta
sistem.Ponižni hlapci kapitalizma pla-
šajo delavce, da jim bo socializem
odvzel imetje. Neumnost! Ali naj
socializem deli delavčev deficit?
Pod socializmom ne more delavec
zgubiti ničesar drugega kakor ve-
rige, s katerimi je zdaj priklenjen
na svoje bosse.Velikanska večina delavstva v
Združenih državah je brez svoje-
ga doma. Delavec zida hiše, zida
in gradi tvornice, faroze in cer-
kve, a zraven še plačuje rent za
stanovanje, ktereja je sam zgra-
dil. Trotelnji v človeški družbi,
kapitalisti, milijonarji, farji in
drugi taki privilegirani lenuhi se
pač lahko smejejo ubogi delavski
pari.Kapitalistično časopisje zdaj
molči o rudarskem štrajku v Min-
nesoti. To bi pomenilo, da štrajka
ni več. Ravno nasprotno si pa mo-
ra misliti, kdor čita ohikaške
"Daily News", ki že nad teden
dni prinašajo inserat, da "v Min-
nesoti potrebujejo več sto rudar-
jev, voznika zastoj itd." Ta inse-
rat več pove, kakor pa cele strani
z debelimi kričečimi naslovi v ka-
pitalističnih listih, da je štrajk še
v polnem teku.**ISKRE.**Slovenski industrialci v stari
domovini so sklenili, obdariti vsa-
kega delavca s svetinjo, ki bo za
nje delal vsaj 25 let, da omejijo
izseljevanje v Ameriko. Vsak de-
lavec, ki bo obdarovan s svetinjo
ljubezni do stradalajoč domovine,
bo moral nositi svetinjo na obro-
čku, ki bo potegnut skozi nos, da
bo že od daleč spoznal vsakdo te
delavce kot ljudi, katerim se gre
za to, da sami stradajo, slovenski
industrialci se pa rede o njih žu-
ljih in sragah.V dunajskem zverinjaku Schoen-
brun je zagledala luč sveta mlada
cebra. Ker je morda to prvoroje-
na cebra v Evropi, so brzojavnim
potom vsi evropski osli poslali
svoje čestitke, ker jim je, cebra v
sorodu. Tudi slovenski klerikaleci

in liberalci niso izostali.

Slovenski misijonarji iz Afrike
so poslali nekoliko zamorcev v
belo Ljubljano. Pomečati hočejo
zamorce tako med bele in uljudne
Ljubljance, da bodo vsi Ljub-
ljance postali črni.Pavliha z Centre v Chicagi ni
navaden človek. Šivati ne zna,
pač pa razume dobro farbati dru-
ge Slovence s tem, da bodo po
smrti dobro živeli, če njemu zo-
sijo na tem svetu krvavo zasluže-
ne cente.Gospod v črni suknji, ki je pro-
stovoljno sprejel ime — Pavliha z
Centre, tudi ni neumen človek. On
pač ve, da človeka pavliharstvo
še naj bolj dobro redi, zaradi tega
tudi Slovence v Ameriki ozna-
njuje pavliharstvo.Vse tercialke pojdejo gorke v
nebesa, če ne bodo teden dni o-
pravljale svojih bližnjih in jim
želele nič slabega. Tako je prid-
goval neki človek, ki trdi, da je
božji namestnik. — Ah, ubogi
"bugee", če dobiš to gardo v ne-
besa! Mi ne menjamo s teboj!**Kje je sodrug
Klinar?**Čikaški pavliharški poba v ta-
larju je dva dni hodil po Chicagu
in nabiral gradivo glede Klinarja,
da bi Klinarja podtaknil sociali-
stom. Po dvadnevem trudapol-
nem divenju po Chicagu je napi-
sal kratek dopis, katerega je po
katoliški zavil, da bi zadel socia-
liste. Pavliharški paglavci je mi-
slili, če prav po katoliško lažem,
nekaj bo že obviselo na socialistih.
Če že drugi ne bodo verjeli, kar
bom napisal, bodo pa mojo broz-
go sprejeli za čisto in zlato resni-
co vse verne in pobožne katoliške
dušice, ki smejo le to verjeti, kar
dušni pastirji pišejo v klerikal-
nem ključku — "Ameriškem Slo-
vencu"."Oglejmo si, koliko je resnice na
pavliharškem poročilu.Janko Klinar ni bil nikdar
urednik "Glas Svobode" in "Pro-
letarca". V oba časnika je poslal
nekaj spisov, in ker so bili pisani
v dostojni obliki, jih je uredni-
štvo priobčilo. V ta lista ima vsa-
ki človek pravico pisati, zakaj bi
odrekli pravico Klinarju, dokler
se je obnašal pošteno in dostojno?Klinar je hodil v starem kraju
v gimnazijo v Kranju. Odtod so
ga poslali njegovi klerikalni sta-
riši kot gojenca v salezijski za-
vod v Italijo. Klinar ni bil v sa-
mostanu frater, pa domače kozel,
kakor piše pavliharški poba, ampak
bil je samostanski gojenec, ki je
imel postati pater. Učil se je
izborno, kar dokazujejo njegova
samostanska spričevala. V samo-
stanu je dovršil gimnazijo, potem
se pa dve leti pečal s teološkim
študijem, ali da se izrazimo po
Sojarju, učil se je vere. Po dveh
letnih študijah vere je slekel me-
niško haljo in odšel k vojakom, od
tam pa v Ameriko. Ko je prišel v
Ameriko, je najprvo obiskal vse
znane in neznane mu slovenske
duhovnike. Neki znan slovenski
duhovnik mu je svetoval, ko je
pregledal njegova spričevala, naj
gre h škofu in ga poprosi, da ga
pošlje v semenišče, ker bo lahko
že v par mesecih posvečen za ma-
nika.Zakaj Klinar tega ni zvršil, ne
vemo, ker se ni v privatne zadeve
posameznega človeka ne vtikamo,
ako nas oseba sama ne prisili do
tega.Klinar je na to delal kot vrtnar
in kot delavec se je pričel družiti
s socialisti, nikdar pa ni izjavil,
da je socialist.In pri tem je ostalo, dokler
Klinar ni oškodoval gđ. Marije
Lesjak. Komaj je Klinar zvršil
svoj zločin, takoj je Frank Les-
jak, brat gđ. Marije Lesjak, ki
je dober in prepričan sodrug, po-
slal v "Glas Svobode" svarilo,
ne toliko radi tega, ker je oškodo-
val njegovo sestro, ampak radi
tega, da ne bo pod socialističnokrinko oškodoval še druge sodru-
ge širom Amerike.Kje se je Klinar izobraževal?
Ali ni dobil svoje izobrazbo v
farškem zavodu, kamor so ga
stariši poslali kot 12 let starega
dečka in kjer je ostal do časa, ko
je imel spolniti svojo vojaško
dolžnost? Ali niso Klinarja vzgo-
jevali po navodilih in načelih pe-
dagogov-farjev? Nehote se nam
vriva misel, da je Klinar postal to
kar je v samostanu, da je tam
prejel svoje prve nauke za izvrše-
vanje "hodštaplerske" obrti, ako
vpoštevamo, da sedaj razkačeni
talijanski narod podira salezijske
zavode, ker so patri Salezian-
ci v zavodu Baranze izvršili take
svinjske zločine nad svojimi go-
jenci, o katerih se v dostojni
človeški družbi še ne govori.Ako se v salezijskem zavodu
uče gojenci takih protinaravnih
zločinov, zakaj ne bi se učili tudi
zvrševati ulomov, tatvino in go-
ljufijo? V zavodu, v katerem je
piškava morala v glavnem in pr-
vem človeškem moralnem načelu,
je piškava tudi skozinsko v vseh
drugih človeških moralnih načel-
ih. To je fakt, katerega priznajo
tudi katoliški moralisti.V dokaz, da je bil Klinar res
dober učenec v salezijskem za-
vodu, priobčujemo tu njegovo
maturitetno spričevalo, ki je se-
daj v rokah sodr. Frank Lesjaka.
Collegio, Convitto Giusto Mor-
gando in Cuorgné

Anno Scolastico 1899—1900

Signor Klinar Giovanni Al un-
noo della Classe IV. gimnasiale
per prove date d'ingegno, di dili-
genza, di studio e di buona con-
dotta, fu giudicato degno di Men-
zione di 1. grado.

Il Maestro della Classe

F. Harello, Il Direttore
prof. Podpis nečitljiv.V slovenskem prevodu se spri-
čevalo glasi na kratko:Gospod Janko Klinar, gojenec
četrtga gimnazijskega razreda,
je po izpitu dobil v pridnosti, ob-
našanju in učenju prvi red.Torej Klinar ni bil kozel, ka-
lor poroča "Ameriški Slov.", ampak
bil je pristni gojenec "oče-
tov" Saleziancev, da bi postal
"oče" Salezianec.Ali predno končamo, hočemo
omeniti še eno stvar, o kateri smo
do sedaj molčali, da dokazuje
izmazano bojno takotiko klerikal-
cev.Pred 4. leti je prišel v Clevel-
and J. M., bivši profesor ali sup-
lent v Ljubljani.V Ameriko ga je spremlja tiral-
nica priobčena v "Slov. Narodu".
Za ročno delo ni bil sposoben. Kot
strasten klerikalec je lažil okoli
duhovnikov in po kratkem priza-
devanju je prišel pri "Novi Do-
movini" po posredovanju župni-
ka Kržeta, ki je nosil takrat prvi
zvonec pri "Novi Domovini", za
urednika. Delal je tam kakih 8
mesecev. Ali je sam pustil službo
ali so ga odslavili, tega ne vemo.
Toda vemo, da je nakrat prišel v
Chicago v slabi in obnošeni oble-
ki. Tu se je pomadil sodr. Kondat-
tu, prejšnjemu lastniku "Glas
Svobode" za pet tolarjev na te-
den za urednika. Konda je oklo-
nil ponudbo, vendar mu je pa dal
nekaj dela, ker se mu je človek
smilil, ker je stradal, da so mu
pokale kosti. Ko se je omenjeni
bivši profesor malce opomogel,
združil se je z nekim znanim Slo-
vencem v South Chicagi, ki ima
med slov. duhovniki v Ameriki
mogočno "zlaht", in pričel je
izdajati slovenski mesečnik, ki je
pa kmalu zaspal, ker se je ome-
njeni Slovenec naveličal zaklada-
ti ga z denarjem.Ko je profesor izdajal in ure-
doval mesečnik, mu je klerikalni
greben skoro zrastle do neba. Pri-
povedoval je o slovenski farški
šoli, ki se ima ustanoviti v South
Chicagi in na kateri bo on vodja.
Postal je bolj katoliški kot papež
sam. Nekoč je rekel: "Zakaj ima-
mo slovenske, poljske, irske in
nemške cerkve? To ni pravilno!
Mi imamo le rimske katoliške cer-
kve in narod je treba podučiti, da
nimamo narodnih cerkev."

Nakrat je profesorja vzela noč

v Chicagu, poslovil se je po fran-
cosko, našmiral je mnogo rojakov
za večje svote. Nakrat se je zopet
pri "Novi Domovini" prikazal
kot urednik — kot svitla zvezda
na klerikalnem nebu. Od tam je
pa odšel v staro domovino.Mi smo molčali o vsej aferi, ker
se profesor ni nikdar sili med so-
cialiste, ampak ostal je vedno
zvest klerikalni oproda. Ako bi
bil le enkrat zini, da je socialist,
bi ga pribili javno na steno, ka-
kor smo storili v zadnji številki
"Glas Svobode" s Klinarjem.Ali predno končamo, je treba,
da klerikalno laž v "Ameriškem
Slovenec" odkrijemo v vsi popol-
ni nagoti in zlobi."Potrkal je na vrata salezijan-
skega samostana v Turinu in se
ponudil za fratra v Klostru. Spre-
jeli so ga, a ko so tička izpoznali,
so ga izpustili iz samostanske
kletke na prosto." Tako je tiska-
no doslovno v "Ameriškem Slo-
vencu".Ali je to resnica? Autentično
spričevalo iz salezijskega samo-
stana govori določno, da je to ve-
likanska laž, kar dokazuje spri-
čevalo, katero so uročili Klinarju,
ko je odšel k vojakom.Spričevalo se glasi v originalu:
Oratorio di S. Francesco di
Sales Forino, via Cottolengo 32.Unterzeichnet bescheinigt
hiermit, dass Johann Klinar, aus
Kropa (Krain) sich seit dem
Jahre 1897 bis 1902 in den Häu-
sern der frommen Gesellschaft
des hl. Franz von Sales aufhielt,
in welchen er die Gymnasial-Klas-
sen und den ersten Kursus der
Philosophie mit Erfolg besuchte
und beendigte.Da ihm jedoch der Beruf zum
geistlichen Stande fehlte, brach
er seine Studien ab und wirkte
nachher für die Daner von sechs
Monaten als Schreiber in der Ver-
waltung der Salesianischen Nach-
richten, wo er genügende Proben
grossen Fleisses und sehr guter
Aufführung gab, und sich da-
durch die Hochschätzung seiner
Oberen erwarb.Von seinem Vaterlande zu des-
sen Militärdienste gerufen, ist er
genötigt unsere Anstalt zu ver-
lassen und mit unserem grössten
Missfallen müssen wir ihn fa-
ren lassen.Zur Beglaubigung dessen...
Turin, den 9ten April 1902.Der Vorgesetzte
S. Michael Ruco.

Pečat.

V slovenskem se spričevalo gla-
si na kratko:Podpisani potrjuje, da je Janez
Klinar iz Kroke (Kranjsko) bival
od leta 1897 do 1902 v zavodih
pobožne družbe sv. Frančiška Sa-
lezianskega, v katerih je obiska-
val in dokončal gimnazijo in prvi
kurz filozofije z dobrim vspehom.
Ker ni imel poklica za duhov-
ski stan, je prenehal s svojimi št-
udijami in je delal šest mesecev
kot pisar v upravništvu "Sale-
zijskih Poročil", kjer je doka-
zal svojo pridnost, dobro obnaš-
anje, obenem si pa pridobil spošto-
vanje svojih višjih.Ker ga je domovina pozvala v
vojaško službo, je bil primoran
zapustiti naš zavod, kar nas je
žalostilo, ker smo ga morali pu-
stiti oditi.V potrjenje...
Turin, 9. aprila 1902.

Sleda podpisi in pečat.

Tak je Klinar. Tako ga slikajo
pobožni očetje Salezianci. In na
tem ne bo nič spremenil tudi po-
božni Pavliha s Centre v talarju,
ker je to fakt.**MALA RAZMOTRIVANJA.**Ko je tajna naravna sila potre-
sla zapadno obrežje Južne Ame-
rike, tedaj je brzojav poročal:"Vse cerkve v mestu Valparai-
zo so razdijane. Izjema je le cer-
kev "Espirita Santa".Tudi v Ljubljani so bile leta
1895 vse cerkve več ali manj po-
škodovane, ko je zaspale Ljub-
ljance prebudil potres iz slad-
kega spanja.V San Francisco so bili tudi vsi
hrami, v katerih se oznanjuje
"beseda božja", poškodovani, koje zemlja pričela gibati se in tre-
sti, ker so tako hotele naravne si-
le, ki se ne dajo kontrolirati po
ljudih.Pri vseh potresih ni bog, o ka-
terem trdijo pobožne dušice, da
provzroča potrese, prizanašal
svojim izvoljencem. Podiral je
cerkve, svetišča, metal je svetni-
ke raz altarje, na katerih se nje-
mu vsaki dan daruje.Tak nastop boga bi pa vendar
moral dovesti pobožne duše do
razmišljanja. Ako se prepričajo,
da bo prav nič ne da za svetišča,
v katerih ga verniki hvalijo in mu
pojejo slavo, potem naj puste sta-
rega gospoda v svojem zračnem
sedežu nad oblaki v miru.Ali naši siromaki na duhu ne
morejo priki nikdar do takih za-
ključkov. Ti revčki mislijo, da so
s svojimi grehi razdražili svojega
neskončno usmiljenega boga in da
mu je treba zidati novih, lepših
svetišč, da potolažijo njegovo sve-
to jezo.Ako ta svetišča zopet razpade-
jo, tedaj jih revčki na duhu zida-
jo v tretjč, če je treba tudi v če-
rtič, petič inl."Škoda človeka spametaje,"
pravijo normalni ljudje. Ali naši
pobožnjaki se ne zmenijo za to.
Le ti se ne spametujejo in se tudi
ne dajo zapeljati, da bi dvomili o
bogu in njegovi neskončni ljubez-
ni in usmiljenosti.Njih vera je nerazrušljiva, ka-
kor je nerazrušljiva njih neum-
nost.Na tisoče proletarskih otrok
vsako leto vsled kapitalistične tla-
ke umrje, ali so pa duševno uni-
čeni. Proletarski otroci ne pozna-
jo nedolžnega veselja otroške do-
be, ker morajo svoja šibka telesa
že v nežni mladosti darovati mo-
lohu kapitalizmu. Kapitalistično
časopisje se ne zmeni za take žr-
tve. Ako stroji v tvornici razme-
sarijo kakega dečka ali deklico,
tedaj kapitalistični časniki na-
vadno zamolče nezgodo, včasih pa
prinese v kakem skritem kotičku
par vrstic, da jih navadni brave-
ce še ne najde.Vse drugače pa je, če zbolijo o-
trok kakega kapitalista, ki je z
zlato žlebo v ustih zagledal luč te-
ga sveta, ker se je preobjedel
sladčice. V takih slučajih prine-
sejo kapitalistični časniki kar po
pol strani.Ali še huje je, če oboli otrok
kakega kronanega zajedavca. Ta-
krat kapitalistični časnikarji kar
ponore. V brzojavnem štilu poro-
čajo, kolikokrat je tekem ene ure
zakašljaj, ali pa ponemajl posteljo.
In ti časnikarski kozaki so
tako smeli, da trdijo, da pišejo za
vse sloje z eno mero.Indijanski komisar Leupp se ne
more načuditi, da Indijanci še
verjamejo v čudeže. Nekemu In-
dijancu je hotel razobložiti kr-
ščansko civilizacijo. Naštevaj mu
se koliko so v Washingtonu že
storili za Indijance. Govoril je le
o dobrem.Ali Indijance ga je poslušal za-
ričljivo. Ni se dal omamiti s ka-
tekinzom, kakor tudi ne z drugi-
mi darovi kulture, n. pr. z žga-
njem itd. V svojem odgovoru je
povedal, da verjame v indijan-
skega odrešenika Montezuma, ki
bo pometil z belokožci in njihov
kulturo.Taka trdna vera v bajkoslovje
je provzročila pri najvišjem urad-
niku indijanskega oddelka veliko
začudenje. Pomiloval je tako ig-
noranco.Kako vendar fraza o kulturi
človeka napravi slepega in to-
pega.Krščanska vera v odrešenika se
vendar prav nič ne loči v bistvu
od indijanske. Kristjani vendar
verjamejo v odrešenika, ki je
svoj poklic kot odrešenik popol-
noma zgrešil. Le ozrmo se malo
na okrog. Ali ne vidimo vojne,
umore v množini, ubijanje, tatvi-
ne, goljufije tudi v krščanski člo-
veški družbi?Ali naj ne sklepamo iz tega, da
je krščanski odrešenik umrl za-
stoj na križu?

Ali mar ne?

x.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.
 Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 937 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzor-
 niki: DAN. BADOVINAC, Box 55, Du pue, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 1411 Clarence Ave. Chicago, Ill.
 MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.

Pomožni
 odbor: MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.

Bolniški
 odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
 JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
 MATIJA PRČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljave pa blagajniku Frank Klobučarju.

Osrednji odbor S. N. P. Jednote ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno določijo svoje dopise enotnemu tajniku.

Imena delegatov za tretje glavno zborovanje S. N. P. J., v La Salle, Ill., ktera so bila do zdaj uradno naznanjena.

Za društvo Slavija št. 1, Chicago, Ill.: Martin Potokar, Frank Mladič, Jože Zavrtinik. (Uradno še ni naznanjeno.)

Za društvo Triglav, št. 2, La Salle, Ill.: John Vogrič, Valentin Potisek, Matt. Strohen.

Za dr. Adrija, št. 3, Johnstown, Pa.: Josip Bricelj.

Za dr. Bratstvo, št. 4, Steel, O.: Josip Dernač.

Za dr. Naprej št. 5, Cleveland, O.: Frank Korčec, Josip Kalan, Jos. Zalokar.

Za dr. Bratstvo št. 6, Morgan, Pa.: Frank Miklaučič, Frank Drmota.

Za dr. Bratoljub št. 7, Claridge, Pa.: Jakob Ješar.

Za dr. Delavee št. 8, So. Chicago, Ill.: Jakob Tisol.

Za dr. Bratstvo Naprej št. 9, Yale, Kans.: Frank Šetina.

Za dr. Trdnjava št. 10, Rock Springs, Wyo.: Lorene Demšar.

Za dr. Sokol št. 11, Roslyn, Wash.: John Zobeč.

Za dr. Edinost št. 12, Murray, Utah: Mike Žugelj.

Za dr. Edinost št. 13, Wheeling Creek, O.: John Golkondá.

Za dr. Sloga št. 14, Waukegan, Ill.: Anton Cvek.

Za dr. Sloga št. 16, Milwaukee, Wis.: John Kalan, Jos. Koman, Jos. Prislán.

Za dr. Orel št. 19, W. Mineral, Kans.: Pongrac Jurše.

Za dr. Sokol št. 20, Ely, Minn.: Martin Šebir.

Za dr. Orel št. 21, Pueblo, Colo.: Jos. Mišica.

Za dr. Edinost št. 23, Darragh, Pa.: Chas. Mackovšek.

Za dr. Bratje Svobode, št. 26, Cumberland, Wyo.: John Šarec.

Za dr. Celje št. 27, Frontenac, Kans.: John Bedene.

Za dr. Novi Dom št. 28, Greenland, Mich.: Peter Gešcl.

Za dr. Domovina št. 29, Thomas, W. Va.: Jos. Rus.

Za dr. Popotnik št. 30, Weir City, Kans.: Martin Štefančič, Paul Obregar.

Za dr. Sava št. 32, Winterquarters, Utah: John Juvan.

Za dr. France Prešeren št. 34, Indianapolis, Ind.: Jos. Pušnar.

Za dr. Zvestoba št. 35, Chieopee, Kans.: Alojz Ajdič.

Za dr. Zveza št. 36, Willock, Pa.: Jakob Miklavčič.

Za dr. Nar. Vitezi št. 39, Chicago, Ill.: John Kaker ali John Fehjan.

Za dr. Slovenija št. 41, Irvin, Pa.: Albin Franke.

Za dr. Mlad. Danica št. 44, Co-nemaugh, Pa.: Fr. Podboj.

Za dr. Triglav št. 48, Barberton, O.: Martin Železnikar.

Za dr. Skala št. 50, Clinton, Ind.: Paul Gregorič.

Za dr. Zvezda št. 52, Broughton, Pa.: Blaž Tavčar.

Za dr. Jutranga Zora št. 54, Glencoe, O.: Ivan Kravanja.

Za dr. Slovan št. 55, E. Palestine, O.: Ivan Pozenel.

Za dr. Slovenija št. 56, New York, N. Y.: Frank Krže.

Za dr. Sparta št. 61, Sparta, Minn.: Ant. Mustar.

Za dr. Prvi Maj št. 65, Breezy Hill, Kans.: Richard Spaček.

Opomba: — Tajnike krajevnih društev prosim, da mi nujno naznani imena ostalih delegatov, kateri imajo še priti na konvencijo. Društva, katera ne bodo volila delegatov, naj pooblastijo koga izmed gori navedenih delegatov družih društev ali koga v centralnem odboru S. N. P. J., bodisi predsednika, podpredsednika, tajnika, zapisnikarja, blagajnika ali koga v gospodarskem odboru. Imena pooblaščenec naznanite takoj.

Frank Klobučar,
 začas. tajnik.

Dopisi.

E. Palestine, O., 12. avg.

Cenjeno uredništvo "Glasa Svobode"! Tukaj pošiljam celoletno naročnino za naš svobodomiselni in delavski list. Želim, da bi vsake naš delavec takisto storil, kdorkoli se resnično zaveda svojega stana in svojih žuljavih rok. V združitvi je moč,

ki vodi do zmage.

Vsak teden čitam v GL. Sv. veliko dopisov iz raznih slovenskih naselbin po Ameriki, le iz te naše male naselbine ni nobenega. Hočem torej jaz temu odpomoči. Male nas je tukaj slovenskih delavcev, a le-ti, kar nas je, se dobro zavedamo prave strani. Ko sem jaz prišel na East Palestine, ni še nobeden poznal "Glasa Svobode", a danes ima ta naš vrli list

tukaj 7 naročnikov. Upam, da jih bo še sčasoma še več. Rojaki-delavci, le pridno segajte po tem listu; kdor nima prestarih možgan, bo vsaj spoznal, kaj je naš delavski, kaj kapitalistični stan in kaj je tarška eiganija! —

Semkaj zahaja tudi več drugih slovenskih časopisov. Parkrat mi je prišel v roke neki Am. Sl., o katerem pa sploh govoriti ni vredno. Taka tarška zavijanja in fehtarije sem v starem kraju slišal vsako nedeljo, a zdaj sem pa vesel, da se temu izognem. Jezilo me je pač, ko so črni gospodje tam krog A. S. nekaj napadali S. N. P. Jednoto in se repenčili nad svobodomislci. Čemu so to delali? Kaj so črnuharjem mar jednote, pri katerih so delavci zavarovani za slučaj bolezni in smrti, torej za svoja telesa? Črnuharji naj imajo skrb čez duše, ktere niso nikjer še — zavarovane! Naših duš še nismo zavarovali pri S. N. P. J. — in jih tudi ne bomo, kajti to je v nasprotju s pravili! — zatoj tudi črni zdražbarji ne smejo siliti tja.

Pozdrav zavednim sodrugom v Ameriki, tebi pa, Glas Svobode, želim toliko uspeha, da postaneš kmalu dnevnik!

John Pozenel.

South Lorain, O., 11. avg.

Cenjeno uredništvo "Glasa Svobode"! Prosim, priobčite ta mali dopis iz naše naselbine, saj se ravno iz tega kraja malokdo kdaj oglasi. Poročati pa nimam kaj vselega. V tukajšnjem katoliškem taboru vlada veliki hrup. Ti prepapetroni, kateri vedno opravljajo in obrekujejo svobodomiselna društva, posebno naše društvo "Bled" jih bode, so zdaj sami med sabo v lašah, da je voj. Prepirajo in pretepajo se na svojih sejah in že dvakrat se je pripetilo, da so morali posredovati policaji. Kajpada, G. J. Klemenec se to dobro zdi. Ta človek, ki nima nobenega posla, vtika vedno svoj nos tam, kjer ga ni treba. Bil je tudi član S. N. P. J. in društva "Bled", toda ker je bil visoko "učen", moral se je toliko globlje ponižati in zapustiti najboljše društvo v S. Lorainu.

Katoliški možaki! Skrbite, da se bodo vaše seje bolj v miru in brez policajev vršile, a svobodomislce pustite pri miru. Toliko za danes, prihodnjič kaj več.

Opazovalec.

Milwaukee, Wis., 18. avg.

"Amerikanski Slovence" vedno vpije, da je edini list, ki vodi ljudstvo do napredka in prave poti. V resnici je pa ravno narobe. Navadno nazadnjaštvo je povsod, koder ta lističe meče svoje pleve. Tako n. pr. smo bili tukaj v Milwaukee vedno pri tleh, dokler je imela ta "Slovenčeva" "božja beseda" kaj vpliva. Kakor hitro smo pa začeli čitati "Glas Svobode" in se združili v društvo, ki je stopilo pod okrilje S. N. P. J., napredujemo, da je veselje.

Naše društvo "Sloga" št. 16 S. N. P. J. ima zdaj svojo novo zastavo, ktera bode slovesno razvita dne 25. avg. v Bermigars parku, So. Pierce st. in 26. Ave. Slavnosti se bo vdeležilo več družih društev s zastavami. Seveda farjem to ne bo po volji, kakor po navadi ne, kadar jim ubeži kak tolarček, ki je njim namenjen. Dobro, da nimamo "častitega" več! No, so se pa že dobili nekteri, ki tuhtajo novo cerkev in iščejo farja, da jih bo zopet napokal za kakih par tisoč. Ljudje se pa res nikdar ne spametujejo; ubogi trpini, ali si bote res spet skopali jamo, da vas bo drugi noter metel!

Naprednjak.

K TRETJEMU GL. ZBOROVA-NJU S. N. P. J.

Tretje glavno zborovanje Slovenske Narodne Podporne Jednote se prične dne 16. septembra t. l. v La Salle, Ill.

Čas pred konvencijo je sicer že kratek, toda vsejedno se lahko še mnogo steri, kar bi olajšalo delo na zborovanju. Krajevnim društvam bi priporočal, da priredijo posebne seje in pri istih natančno pretresajo pravila ter svojim delegatom ali pooblaščenem naložijo predloge glede potrebne strojitve, ovrženja ali uvrščenja novih členov v pravilih. S posebno pozornostjo naj se bi pretresal člen o izplačevanju cele usmrtnine bratom, ki so vsled bolezni onemogli za vsako telesno delo. Moj predlog je, da le v sledečih slučajih naj se bi izplačala cela usmrtnina. 1. ako član oslepi popolnoma na obe oči; 2. za izgubo ene ali obeh rok in ene ali obeh nog; 3. v slučaju mrtvouda, ki zadeže polovico ali cel život; 4. za zlomljenje hrbtišča, tako da ni dotičnik za nobeno delo več. Razume se, da taki slučajji morajo biti potrjeni od dveh zato postavljenih zdravnikov in javnega notarja ali sodnika.

Bolniška podpora v slučajih tepeža se naj bi izplačala le tisti-krat, ako ranjenec sodnijsko dokaže, da on ni povzročil pretepa; obratno naj se mu podpora odtegne. Isto naj bi veljalo tudi za člana, ki je ponesrečil ali s inakopal beleden v pijanosti. Suspendira naj se mu bolniška podpora.

Dalje mora skrbeti vsako društvo, da so vsi prispevki vsacega uda plačani na Jednoto tako dolgo, dokler se tak ud ne naznani gl. tajniku suspendiranega. V to svr-žo naj društvo zviša vstopnino ali znesmejt in sicer za toliko časa, da si ustroji nekako blagajno v pokritje takih in raznih drugih društvenih stroškov. Tozadevni člen je sicer že v pravilih, vendar je nekterim društvom še dokaj nejasen.

Važno vprašanje bi bilo tudi glede gl. tajnika in blagajnika v centralnem odboru. Naša Jednota, kakor danes obstoji in napreduje, zahteva že veliko posla v glavnem uradu. Tajnik že ne bo mogel več sam opravljati svojega dela, a ravno tako ni v stanu blagajnik opravljati svoj dnevni posel in obenem točno izvrševati posel in enotnem uradu. To povem iz lastne skušnje. Vendar pa blagajnik še nima toliko opravil, da bi mu ne bilo treba služiti si kruha z drugim delom. Po mojem mnenju bi se to vprašanje najlažje rešilo, če se združita urada I. tajnika in blagajnika v en sam urad, kakor to že imajo razne moderne ameriške organizacije. Uradniku, ki naj bi opravljal posel tajnika in blagajnika, se bi določila primerna plača, da si lahko najme tudi pomočnika, kar ga bo naravno potreboval. Seveda tak uradnik bi moral dati zadostno poročilo; mora biti zanesljiva, zaupna in za vse odgovorna oseba, kateremu je naša napredna Jednota v resnici pri sre, ne pa samo na jeziku. Dalje mora biti večje jednotnih in državnih razmer, da ne pripravi Jednote v dotiko s kazenskimi zakoni, ki so v državi Illinois zelo strogi z ozirom na poslovalno organizacijo. Tak tajnik-blagajnik naj bi tudi imel le toliko denarja na roki, kolikor bi ga potreboval za pomet; ostanek naj se po naloži na obresti, kakor se to godi že sedaj. Na ta način bi bila bolniška podpora veliko hitreje plačana, kot se godi sedaj, ko stvar hodi z enega urada v drugi in povsod nekoliko zaostane. Račune bi moral seveda predložiti centralnemu odboru pri vsaki redni mesečni seji, kakor se to tudi sedaj godi. To je moj svet v tej zadevi; potreben je iz moje lastne skušnje in pa po nasvetu nekterih drugih jednotnih udov.

Nadalje bi predlagal, da se uvrsti člen, kateri bi storil vsako podružnico odgovorno za izplačanje bolniške podpore t. j. da strogo pazi, komu se sme podpora izplačati in komu ne. Ako katero

društvo ali njegov odbor priporoči podporo komu po nevednem, isto društvo b moralo vsako tako izplačano bolniško podporo vrniti, in če se celo društvo suspendira, dokler ni krivica poravnana. Večkrat se je že zgodilo, da je bila na ta način, namreč po nevednem, izplačana bolniška podpora. Bilo je vse v redu; naenkrat je pa med člani prišlo do osebnega prepira in začeli so pisariti na centralni odbor: ta ali oni ni bil deležen ali vreden podpore itd. To mora nehati enkrat za vselej! Jednota je ustanovljena, da podpira svoje člane, kateri so v resnici bolni, ne pa lahkoživec.

Toliko za danes, prihodnjič še kaj drugega.

Frank Klobučar,
 začas. tajnik.

PRODA SE dvonadstropna lesea na hiša, nahajajoča se v dobrem položaju. Lota 30 x 125 čevljev. Oglajte se pri lastniku 369 W. 16th St., Chicago, Ill.

Vera, mali Pavliha in Sojar "veliki".

Pavliha-Sojar, dve imeni — ena oseba. V Pavlihi se dela majhnega, v Sojarju pa velikega, kogar je sam bog izbral, da z zmeheno filozofijo brani vero, da z duha svetlim mečem potolče vse Slovence — kaj še, tudi vse učenjake, ki so dokazali z neovrgljivimi dokazi, da je vera v boga, duhove, čudeže hantbag "pure and simple".

Ne bi bil imenoval Sojarja, da ni sleklet svoje pavliharske halje in se pokazal v svoji nagoti kot branitelj vere, ki je za vero pripravljen preliti tudi črnilo, če je treba.

Ko sem prečital naslov "Vera kranjskih socialistov", spisal Ant. Sojar, sem mislil, da bom čital znanstveno razpravo: kaj je vera in kakšno vero imajo kranjski socialisti, ker se Sojar rad v krogu svojih somišljenikov pobaha, da je z filozofično žlico jedel vero, da mu je z enim mahlejem mogoče uničiti vse tiste, katerim je vera v boga, čudeže in duhove navadno bajkoslovje.

Sojar veliki je nastopil javno in razočaranje ni izostalo. Sojar se je pokazal vzlic temu, da ni "žnidar", da je študiral vero, taščen kakršnen je — majhen. Predno preidem v podrobno razpravo njegovega članka in razpravo, kaj je vera, omenim le mimogrede, da se Sojar v svojem članku drži krčevito fraz, katerim smo se zavedni delavci že pred 20. leti smejali, dasiravno se nismo učili v lamenatu: kaj je vera.

Sojar pravi: Dandanes je na celem svetu ljudij, ki verujejo v enega Boga in v posmrtno življenje, 760 milijenov; 840 milijenov je pa ljudij, ki so sicer neomikani (pogani) a imajo vero; verujejo v nadzemsko, nadnaravno bitja in verujejo tudi v posmrtno življenje — In če je vera v nekaj nadnaravnega, vera v nekaj nadzemskega in vera v posmrtno življenje že 6000 let (Sojar vzlic svoji študiranosti ne ve, da svet malee več tisoč let obstoji, kakor 6000 let. Opomba vajencea) pri vseh narodih in na vseh krajih zemlje, potem mora ta vera gotovo biti pametna in resnična. Cel svet se ne bo motil! Cel svet se ne bo motil 6000 let.

Sojar! Odrezal si se imenitno! Z enim mahlejem si potolkel v svoji domišljavosti vse produkte, katere so proizvedle znanstvene raziskave geologov, naravoslovcev, astronomov in drugih učenjakov, ker praviš, da vsi ljudje ne morejo biti neumni 6000 let?

V dokaz navajaš Kopernika, Newtona in Secchi-a. Torej Kopernik, Newton in Secchi dokazujejo po dvoji trditvi, da se ves svet ne more motiti 6000 let. Ali (Nadajevanje na 6. strani.)

(Nadaljevanje s 5 strani.)
sploh, več, kaj so učili Kopernik, Newton in Seechi in kaj je učila takrat rimsko katoliška cerkev, ko so učenjaki živeli?

Sojar je najbrž le slisal ta ime, ali pa kje čital, da so bili znameniti zvezdogledi, ker drugače bi moral vedeti, da je Kopernik učil, da se zemlja suče okoli sonca, rimsko katoliška cerkev in ves svet je pa trdil narobe, da se sonce suče okoli zemlje. Giordano Bruno je moral radi tega nauka, da se zemlja suče okoli sonca, na grmado. Sežgati ga je dala rimsko katoliška cerkev. Torej ves svet se je motil, Kopernik, Giordano Bruno se pa nista motila, saj danes vsak otrok, ki je dovršil 3 razrede ljudskih šol, vé, da se zemlja suče okoli sonca.

Torej ves svet se ne more motiti po trditvi Sojarja. Po njegovi teoriji so Tesla, Markoni, Edison ljudaki, ker so svet osrečili z značkanji na elektrotehničnem polju, o kakršnih se Sojarju in marsikateremu vaškemu čedniku še sanjalo ni.

Vero ima torej cel svet, pravi Sojar. Kakšno vero? Tega ne pove Sojar. Če Sojar trdi, da ima ves svet vero v boga, duhove, angelje in čudeže, je Sojar zapisal laž. Ves svet pomeni: vsi ljudje na zemlji. In če kdo trdi, da vsi ljudje verjamejo v bajkoslovje, tedaj je tak človek navaden, podel lažnik, ki hoče brez dokazov nasuti ljudstvu pesek v oči. G. Sojar! Ali morda take ljudi, ki ne verjamejo v bajkoslovje, prištevate k živalim? Izrazite se jasno!

Takih ljudi, ki ne verjamejo v bajkoslovje, je dandanes že tudi nekoliko milijonov. In to je pozabil povedati Sojar!

Karol Radecki, prine Eugen, Napoleon — sami verni in pobožni ljudje, tako trdi Sojar veliki. O, sancta simplicitas!

Ali ne uči peta božja zapoved: Ne vbijaj!

Ti ljudje so pa vbijali in morili druge ljudi kar na debelo. Radecki, Eugen in Napoleon so bili navadni mesarji, ki so mesto živali klali in pobijali ljudi, ki so svojo vero dokazali s tem, da so se očitno brili norce iz pete zapovedi božje: Ne vbijaj!

"Tudi Goethe in Schiller sta imela vero; naš največji pesnik Prešeren je imel vero in umrl je kot veren katoličan." Tako zopet piše Sojar. Ali kakšno vero so imeli omenjeni pesniki, o tem molči Sojar, ker ni čital Goetheja, Schillerja in Prešerna. Ne bomo razpravljali o Goetheju in Schillerju, ker so nam njih dela ostala. Ali glede Prešerna moramo povedati, da je dal prav rimsko katoliški duhovnik sežgati koš rokopisov, ker so bili diametralno nasprotni rimsko katoliški veri in tako okradel ves slovenski narod za duševni užitek enih svojih najboljših pesnikov. Fej! Takemu podlemu človeku, ki je oropal ves narod s tem, da je sežgal rokopise enega njegovega največjih pesnikov!

In rimski katoliški duhovnik, ki je sežgal rokopise Prešerna, je imel vero! Kaj ne, g. Sojar? Ali kakšno? Veroval je v humberg, veroval je v to, če okrade ves narod za delo svojega pesnika, da bodo kartarji tem lažje izsesavali narod. Vera je različna, to priznate sami, g. Sojar. Ali mar ne?

"Vero imajo vsi dobri ljudje, naj bodo učeni ali neučeni; vere pa nimajo samo hudobni ljudje." Tako zopet poje Sojar.

Mi nismo tako zlobni, da bi rekli, da so vsi ljudje hudobni in da so hudobni, ker imajo vero. Temu nasprotno pa trdimo, da so nekateri ljudje — papež Sikst IV., papež Aleksander VI., kraljica-mati Katarina de Medicis in tisoče drugih ljudi vzle svoji živi katoliški veri bili s človeško kožo prevlečene zveri.

Dosti o Sojarjevih prismođarjah, Preidimo k stvari: Kaj je vera?

Razloženje dotikajočih se prikazni, ako se za to prizna skupen vzrok, imenujemo teorijo. Tudi teorijo se smatra lahko za vero,

seve le v znanstvenem oziru, ker teorija spopolni praznoto, katero človeški razum v sestavi reči ni spopolnil. Vzlie temu pa smatramo lahko teorijo za nekaj, s čimer se bližamo resnici, ali pa za nekaj, kar bodo kasnejši znanstveni zaključki in dokazi dokazali kot resnico.

Teorija o teži v astronomiji (Newton), kosmologična teorija o plinu v kosmogoniji (Kant in Laplace), princip energije v fiziki (Mayer in Helmholtz), teorija o atomih v kemiji (Dalton), teorija dedence v biologiji (Lamarck in Darwin), nam odpirajo in kažejo velikanske naravne prikazni, katere imajo skupne vzroke za posamezne resnične dogodke v svojem delokrogu, ki nam dokazujejo, da so vse prikazni v tesni zvezi, katere vodi zakon zlezen in nespremenljiv. To bi lahko rekli, ako rešujemo z filozofičnega stališča, je znanstvena vera. Eksatna veda pa ne pozna znanstvene vere, toliko manj pa še vero v bajkoslovje. Eksatna veda dokazuje jasno, da so vsi filozofi — takozvani brezverski in verski omejeni. Matematikar pravi in dokazuje, da je $1 \times 1 = 1$. Brezverski in verski filozof pa pravita:

"Je že mogoče, da $1 \times 1 = 1$, ali to je le pojem, katerega so naredili ljudje." Brezverski filozof se opira na universum, češ, da je lahko le universum popoln, verski filozof pa trdi, da je le bog popoln, da ljudje imajo lahko le pojme, nikakor pa ne morejo dokazati nič pozitivnega. Tako filozofi — verski in brezverski. Ali zavedni delavei, ki žive realno življenje, so dali slovo vsem filozofom, ker se je filozofija v današnji dobi, v dobi realizma, v dobi, v kateri verjame človek, da je le to resnica, kar občutki človeka priznajo za resnico, preživela.

Nasprotno teoriji, znanstveni veri brezverskih filozofov, pa ugovarja vera v duhove, čudeže in boga, ugovarja vera verskih filozofov. In ker je Sojar vrgel vero brezverskih in verskih filozofov in ljudi v en koš, je potrebno, da principielno povdarimo in povemo nasprotje, ki je med obema verama. Religiozna vera je navadno bajkoslovje in je kot taka v nasprotju z zdravim človeškim razumom. Religiozna vera nam pripoveduje o nadnaravnih dogodkih, in radi tega bi jo lahko imenovali nadnaravno vero, ker privzema nadnaravne moči, katerih znanost ne pripozna. In ker religiozna vera nasprotuje direktno znanosti, pravim odprto, da je taka vera navadna bedastota.

In to povem odprto Sojarju, ti-stemu človeku, ki javno trdi, da je študiral vero, da bo vedel, da se slovenski delavec v Ameriki ne ustraši človeka, ki trka ponosno na svoje šole, ampak da mu bo slovenski delavec dokazal v marsikaterem oziru, da je omejen. Nemo.

— Na zborovanju socialistov v Nancy-u so sodr. Herve in drugi sodrugi rekli, da so vojaki uniformirani banditi, ki morijo Mavre v Afriki, in da je najboljša sredstvo proti vojni, ako se v slučajni vojne izvede vojaški štrajk.

Vsled teh malikokletnih besedi proti maliku militarizmu so nekateri ameriški kapitalistični časniki kar iz sebe. "Laskavo" imenujejo naše sodruga navadne brezdomovine, poleg jih pa še obsipljejo z imeni, kakršne rabijo navadno konjski mešetarji drug proti drugemu, kedar "glihajo" za konje.

In mi se smejemo! Zakaj? Ali so mar vojaki večinoma veleposestniki in kapitalisti. Ali ne tvorijo večino v vsaki vojski proletarci, mali kmetje in obrtniki, ki žive iz usta v usta. Ti nimajo vendar nič za braniti, ker so jim veleposestniki in kapitalisti lastnega naroda že vendar pobrali vse. Če je tako, čemu bi vendar proletarci, mali kmetje in obrtniki branili posest veleposestnikov in kapitalistov, poleg pa še morili popolnoma tuje ljudi, ki jim niso nikdar storili nič žalega.

ROJAKI SLOVENC!

Verjemite samo resnico katere nikdo z lažmi in obrekovanjem premagati ne more, pa naj pripoveduje kar in kolikor mu drago. Neovrgljiva resnica pa je, da je **COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE** edini zdravniški zavod v Ameriki, v katerem prvi svetovni zdravniki in profesorji posebnim modernimi načinom zdravljenja zdravijo vse bolezni bodisi akutne ali zastarele (kronične), kakor tudi vse tajne spolne bolezni možke ali ženske. Temu dokaz so stotine hahvalnih pism in slik, s katerimi se rojaki primariusu tega zavoda zahvaljujejo za nazaj zadobljeno zdravje, izmed katerih radi pomankanja prostora tu samo nekaj priobčujemo:

Ozdravljena bolečin v trebušni votlini ter prebadanja v hrbtu in nogah

Marija Dolenc
Trnje, Gorenjsko, Kranjsko

Centeni Collins Medical Institute!

Jaz Vam odgovarjam na Vaše pismo in izpolnivši Vašo željo Vam pošilam mojo sliko in se zahvaljujem za Vaša zdravila, katera ste mi poslali ker jaz sem sedaj popolnoma zdrava, ker sem mislila, da ne bom nikdar več.

Se vam še enkrat zahvaljujem in vsakemu Vas priporočam ter Vam ostajam Vaša hvaležna rojakinja.

Maria Dolenc

Ozdravljen bolečin v rebrih, slabega teka in slabosti celega telesa

Nikolaj Vučkovič
Danilov grad
Motenegro

Ozdravljen od dolgotrajnega reumatizma in prebadanja po kosteh ter živčne bolezni.

Mike Novak
1258 Mohlen Ave. Pueblo, Colo.

Ozdravljen od reumatizma v rokah in nogah.

John Trebec
Box 196, Tercio, Colo.

Ozdravljen bolezn na očeh

John Polanc
Box 151 Rock Springs, Wyo.

Zatoraj rojaki, ako ste bolni ali slabi ter Vam je treba zdravniške pomoči, obračajte se edino le na ta najstarejši, najzanesljivejši, in najboljši zdravniški zavod, ako hočete v kratkem in zanesljivo do kraja ozdraviti. Točno in brez sramovanja opišite vse Vaše znake in uzroke bolezni, naznačite koliko ste stari, koliko časa traja bolezen i. t. d. ter pisma naslavlajte na sledeči naslov.

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE,

140 West 34th St.,

New York, N. Y.

Slovenec in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil s modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

387 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
62-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

POZOR ROJAKI!

Slika predstavlja vro s zlatom pretegnjeno (Gold filled.) in z dvojnim pokrovom. Size 16

JAMCI SE ZA 20 LET.

Ura ima kolesje najboljših ameriških izdelkov (Elgin, Waltham ali Springfield) ter ima 15 kamnov

Cena je sedaj samo

\$13.00

Za obilno naročbo se priporočam spoštovanjem

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.

Chicago, Ill.

MATIJA KIRAR

GOSTILNICA

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje.

Izvrstne smodke.

TELEFON ŠTEV. 777

Emil Bachman,

580 S. Centre Ave., Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in drugo potrebščino.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELJE

L. Hagendorff.

Vogal Reed in Oregon ul. V MILWAUKEE, WIS.

Znižane cene za poročne slike.

Glavna stvar.

Uživati dobro perfektno zdravje je že od nekdaj priznana glavna stvar. Dobro zdravje je predmet željam, voščilom in čestitkam med ljudmi. V življenju in pri delu se pa naše življenske sile in naša svežost navadno izčrpa in to odpravlja mnogim boleznim. Med sredstvi, katera uspešno odpravijo bolezen, in a

SEVEROV -- balzam življenja

prednost pred vsemi. Učvrsti želce, uredi jetra in srčno cirkulacijo, čisti človeka v prid zdravju; odstrani vse škodljive snovi v notranjih delih telesa in prinese moč in dobro zdravje, kar je najglavnejša stvar v življenju. Lastna skušnja je najbolji dokaz o dobrin lasinostih tega sredstva. Cena 75 centov.

"Z veseljem Vam naznanjam, da je Severov balzam življenja pomagal moji ženi in ji povrnil zdravje. Preden je rabila Vaše zdravilo je bila zelo slaba in ni mogla opravljati dela. Ko je pa vzela dve steklenici Severovega balzama za življenje, čuti se kakor na novo prerojano. Kadar bomo še rabili kaka zdravila v naši hiši vzeli bomo edino Severov balzam življenja, kajti mi vemo, da tudi kar se o njem trdi." John Beno, Box 72 Hocking, Iowa.

Kadar vas bobi glava ali napadada nevralgija, zagomnite si, da

SEVEROV prašek za glavobol in nevralgijo.

je edino pravo sredstvo ki hitro pomaga in izčisti bolečine brez vsakih škodljivih nasledkov. 12 praškov za 25 centov.

Prodaja se v vseh lekarnah. Zdravniški nasvet pošljemo na zahtevo vsakemu zastoj

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Jakob Dudenhoefer

VINOTRZEC

339 Grove Street, Milwaukee, Wisconsin.

Priporočam vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P.J. DEDRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

služe na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvažna pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštanim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278-92nd Street

Chicago, Ill.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagu in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenem "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Centre Ave. blizu 19
ulice CHICAGO, ILL.

POZOR ROJAKI!

Podpisani naznanjam rojakom v La Salle in okolici, da izdelujem vse vrste moške in ženske obleke najmodernejšem okusu.

Za obila naročila se najtopleje priporočam

VIKTOR VOLK krojač,
838 - 1TH ST. LA SALLE, ILL.

LOUIS ROBSSEL

Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.

24 Union Street.

KENOSHA,

WISC.

RAZNO.

Iz stare domovine.

— Češki socialisti napovedujejo veliko gibanje v prilog splošni volilni pravici za deželne zbore. Ako se bo vlada temu protivila, nameravajo socialisti poklicati vihar razburjenja, velike demonstracije in kot zadnje sredstvo splošni štrajk.

— V Ljubljani štrajkajo mizarji. Zahtevajo 3 krone minimalne plače na dan in skrajšanje delavnika za poldrugo uro. Mizarji so dobro organizirani.

— Na progi Litija-Kresnice je koncem julija vlak povozil kmeta Blaža Bakso in kočarja Tomaža Posavca.

— Politiška organizacija socialistov v Zagrebu ima vsako soboto svoja predavanja in sestanke, katerih se pa smejo vdeležiti le plačujoči člani organizacije.

— Slovenski škof Ivan Stariha iz Leada, So. Dakota, se je na svojem potovanju po Evropi oglašil v Ljubljani in pri tej priliki je v Tratinikovi gostilni "Pri zlati kaplji" na sv. Petra cesti obsodil "Slovenca", glasilo kranjskih klerikalcev, takole: Meni se gnusi "Slovenčeva" pisava, zlasti se mi gnusijo izbruhi "Slovenčega" blaznega fanatizma povodom državnozborskih volitev.

Ljubljanski "Slovenec" in ameriški pinkertonci.

Ne vemo, kdaj se je ljubljanski "Slovenec" — glasilo hauptroteljna škofa Jegliča in klerikalne sodrge na Kranjskem — tako zaljubil v ameriške pinkertonske detektive, da je v svoji 178. številki prinesel slavospev znanemu James McParlandu v Coloradu, kjer je največji sovražnik delavskih unij in ameriškega delavstva sploh. Pravi, da je pinkertonec McParland najslavnejši (!) detektiv v Ameriki. Pač res! Morda si je McParland skoval največjo slavo takrat, ko je falotu Orchardu diktiral laži-storijo proti Haywoodu in sodrugom v Boise, ki še enako obravnave. "Slovenčeva" znamenitost bode še večja, če posveti jednak prostor tudi velelopu Orchardu in pove, da je Orchard najslavnejši morilec in lažnjivec ne samo v Ameriki temveč na celim svetu sploh.

Narodna delavska organizacija v Trstu.

Pod tem naslovom se je ustanovilo v Trstu društvo, ki ima namen organizirati narodno delavstvo vseh strok brez razlike, varovati pravice delavcev in ščititi njih moralne in materialne, tako posamezne (individualne) kakor skupne (kolektivne) koristi v vsaki smeri privatnega in javnega življenja, in sicer v javnem življenju tako v razmerju nasproti državi kakor v razmerju nasproti deželni ali občinski upravi; končno ohraniti narodu gospodarsko in duševno krepke delavce in tako delavstvo sploh.

Zaradi znanih svinjarij v milanskem samostanu se je pričela splošna agitacija v Italiji, naj se odpravi duhovniška obleka, a nuna se sploh naj prepove hoditi na ulice v haljah. Prebivalstvo je še vedno skrajno razburjeno. V Milanu so po protestnem shodu razbili skoraj na vseh cerkvah šipe. Na vseh shodih se zahteva, naj se otroški vrte podržavijo, da ne bodo v njih odločevali nune.

Delo kapitalistiških biričev.

Mati Jones, znana organizatorica na delavskem polju, piše iz Hibbinga, Minn., "Chicago Daily Socialistu" sledeče: Podati vam bomo "sample" tukajšnje "pravice" in "reda", katera izvršuje

jeta satanske zločine nad delavci. Danes v jutro (17. avg.) med 6. in 7. uro je šel mlad Avstrijec (Slovenec?), ki je na štrajku, po cesti nedaleč od Hibbinga, nakar ga je srečal jeden kompanijski deputij. Brez vsacega vprašanja in najmanjše besedice je vzel deputij — krvoločna zver — puško in ustrelil proti fantu. Krogla ga je zadela v obraz in mu razmesarila usta. — Tako se postopa proti mirnim štrajkarjem. Kapitalistiški oboroženi hlapci, katerih imajo tukajšnje rudniške družbe okoli tisoč, plazijo okoli, kakor razpenjeni tigri in iščejo prepira in tepeža s štrajkarji, da bi mogli potem — po navodilu svojih gospodarjev — streljati na mirno delavce.

Proizvajanje premoga na Sp. Štajerskem.

Glasom poročila rudarskega urada v Celju se je v območju tistega leta 1906 proizvajalo 8 mil. 641.000 metričnih stotov premoga v vrednosti 5.700.000 K. — Na Trbovlje pride 4.827.000, a na Hrastnik 1.513.000 metr. stotov, ostalina pa na premogovnike: Pečevnik pri Celju, Skale pri Velenju, Zabukovje, Štore i. dr.

Listnica uredništva.

— Sodrug K., Kenosha, Wis.: Žal, da niste delegatom na sree položili kaj družega. Skupna bolnišnica — oprostite! — je nesmišlj. Recimo, da je taka bolnišnica v Chicagu, ali naj potem bolniki iz Pennsylvanie ali daljnega Uta-ha potujejo v Chicago samo zato, da bi se potožili o svoji bolečini v materinem jeziku? Naravnost nemogoče! Drugo vprašanje je zopet, kje naj Jednota vzame slovensko osebje oziroma zdravnike, ki so svobodomiselnega mišljenja. V Ameriki jih ni, pa da jih pri svetlem dnevu iščete z laterno! Če natisnemo Vaš članek v celoti — oprostite ponovno! — ljudje se bi samo smejali, nič drugega; zato-rej je bolje, da članek odložimo. Ker pa vidimo, da Vam je blagor Jednote pri srečanju svetujemo, da napišete kaj družega, kar bi služilo v Jednoti napredek, in mi bomo radi priobčili. Pa brez zamere. Sociálni pozdrav!

— Ostale sodruge - dopisnike, katerih dopisi niso ta teden v listu, prosimo potrpljenja. Zaradi preoblega gradiva, ki mora ta teden v list, so izostali dopisi odloženi za prihodnji teden.

Nazdar rojaki!

Slovenem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

Vojaki in mi.

O agitaciji, katero so vprizorili politični jetniki v peterburški ječi, pripoveduje "Parvus" takole:

"Ako Te jetnik ne vboga, ga vstrelji."

Ako Te jetniki nagovore, tedaj rabi puško in jih postrelaj. Si li razumel?"

"Da, sem!"

Ta povelja so se vedno pripovedovala glasno, da so jih čuli tudi jetniki. Povelja so se ponavljala, kedar je menjavala straža, torej vsaki dve uri.

Častnik je odkorakal, vojak je pa ostal, kot naš čuvaj, eventualno tudi krevnik.

Odprl je magazin in pregledal, če so patrone na mestu. Zaprl je zopet magazin in smeje se, dal puško na ramo. Človeku vedno raste pogum, če ima izorno morilno orožje v svojih rokah. Ej, taki smo ljudje.

Vojak je pričel korakati enakomerno gorindol po mostovžu. Le včasih se je boječe ozrl po zamreženih oknih. V celicah so bivali sami politični kazneni. Povedali so mu, da so ti nevarnejši ljudje kot roparji in morilec, sploh naj-nevarnejši hudodelci. Domisljal si je, da morajo biti ti nekakšne človeške zveri. Ali, katere je videl, so bili sami mladi nenevarni ljudje, ki so se obnašali mirno in pridno listali po knjigah.

"Kako naj človek še ljudem zaupa? Obnašajo se tako mirno, pa so vendar hudobni ljudje!"

Nakrat obstane. Pri oknu zagleda starega, častitljivega gospoda s sivo, polno brado. "Kako je ta sem zašel? Tako!" Nakrat se razjezi: "Proti tronu in domovini? Le počakaj!" Prijel je trdo za svojo puško. "Tebe že načim!" Starček s svojimi mirnimi in jasnimi očesi, ga najbolj jezi.

Vse je mirno. Mladi vojak se dolgočas. Nasloni se na puško in premišljuje. Njegove misli so najbrž splavale v domačo vas k svojem. Nakrat se začne jasen in določen glas.

"Dolgočasno je, ali naj kaj čitam na glas?"

Straža posluša pazno. Ali povod je vse tiho. Nakrat se pa začne zopet glas iz drugega okna: Jaz imam nekaj!

Kaj pa?

Zopet nastane tihota. Nič se ne gane. Ali naj poseže vmes? Čaka. Nakrat se zopet oglasi čist, močan možki bas:

"Čujte!"

Na narod!

Duma je bila razpuščena, ker so ljudski zastopniki zahtevali zemljo za brezposelne in politične pravice za brezpravne. Zastopnike kmetov in delavcev so poslali domov, denarni baroni, veleposelstniki in generali, ki so uničili rusko armado, vladajo sedaj državo!"

Mladi kmečki fant-vojak pazno posluša. Res radi tega so razpuščili duma?

Letak se prečita do konca. Vse je dobro premišljena igra, ki se večkrat vsaki dan ponavlja. Tudi uloge so izborno razdeljene. Mi opazujemo učinek. Ako vojak prične razmišljati, tedaj smo zadeli v črno. Tedaj začne čez nekaj časa, nekdo med nami.

"Bratec, kako se počutiš? Ti nas tudi poslušaj?"

Vojak ga pogleda grdo.

"Saj Ti ni treba odgovarjati. Saj vemo, da so Tvoja usta zamašena. Vojak ne sme govoriti, ne sme misliti, ne sme imeti sočutja. Vojak je radi tega tukaj, da ga tepejo, in da sme streljati."

Zakaj pripovedujejo Tebi govori z nami? Ali je greh, če s Teboj kramljamo? Vidiš, bojijo se, ker govorimo resnico. Ti naj bi nas umoril, da ne čuješ resnice. Nas se ne boje, ampak resnice jih je strah.

"Včasih se pogovor prične tudi drugače. Na pr.: Ako gledam stražo, potem moram misliti, kako se puste ljudje izrabljati in imeti za norce! Ta mladi človek, naj bi

nas postrelil — morda nas bo tudi, ali zakaj? On se ne briga za to! Zapovedali so mu. Človeško življenje je proč. Ej, Ti! Ali veš, zakaj smo v ječi?"

Večina ne odgovori nikdar, kar nam je všeč, ker ga lahko podužimo. Včasih pa kateri zareži: "Lopovi ste! Hudodelci!"

"Ah! Tako Ti misliš o nas? Ker smo v ječi, smo tudi že hudodelci. Ti si vendar sam jetnik. Saj ne smeš iz vojašnice. Ti moraš ubogati, kar se Ti ukaže. Ti si na slabšem kot tlačan pri veleposelstniku. Ti si suženj! Nas so zaprli, ker nas drugače ne ukroto. Ali mi ne odnehamo. Mi se ne strašimo krogelj iz pušk, še toliko manj pa poveljniškega glasu, katerega se ti bojiš. Mi se borimo za svobodo naroda. Tudi za pravice vsakega. Da se Vas ne pretepa in sikanira!"

Ako je prišel vojak z nami razgovarjati, tedaj je bila zrnaga naša. Pri menjavanju straže nam je pritaženo pomežiknil. Prihodnjič nas je presil vojak, naj se mu kaj čita. Ako so že prve besede napravile na njega vtis, potem je bila igrača zdrobiti vse v nič, kar mu je sugerirala reakcija.

Nas vpliv na vojake je bil velikanjski. Vojaško zapovedništvo je ukrenilo vse mogoče, da bi znižalo ta vpliv. A pomagalo ni nič.

Včasih smo naleteli tudi na katerega brezbriznega človeka. Ta je zaklical:

"Molčite!"

"Ej, prijatelj," smo klicali vsi,

"nikar se ne jezi!"

"Molčite, če ne bom streljal!"

Sedaj pa nismo hotli odnehati. Ako bi to zvršili, tedaj bi izgubili svojo avtoriteto v vojašnici. "No, glejte ga, no! Ta bi ustrelil svojega očeta in svojo mater. Tak človek je zgubil sramoto!"

Vojak je stisnil ustnice, zabliškalo se mu je v očeh in pomeril je. V tem trenutku smo pa planili vsi k oknom.

"Streljaj! Tukaj smo. Obdarili Te bodo. Dobil boš požirek žganja. Koliko časa pa boš ostal pri vojakihi? Tri leta. Potem boš lahko očetu in materi povedal, da si postal morilec. Če ju boš sploh še kedaj videl. Kajti v tem času ju je tudi lahko kakšen tak človek, kakor si Ti, že ustrelil."

To se je vršilo takrat, ko so vojaške ekspedicije postrelile na stotine kmetov.

Vojak je odnehal in ni se zmešnil za nas, kakor da bi nas na svetu ne bilo.

Tako smo agitirali med vojaki, ko smo bi v ječi v Peterburgu.

In kasneje — ko smo bili že mi v ječi v Moskvi, je neka mlada sodruginja tudi tako govorila vojaku na straži. I nevedni človek je pomeril in sprožil. Mlada dekle je pa ležala v svoji krvi na tleh...

Listu v podporo.

J. Alič, Yale, Kans., 25c.

CENIK

knjig, ki se dobivajo v zalogi "Glas Svobode":

Mali vitez I., II. in III. del . . .	3.50c
Kralj Matjaš	50c
Preko morja	40c
Opatov praporček	35c
Jama nad Dobrušo	20c
Vrtomirov prstan	20c
Eno leto med Indijanci	20c
Erazem Predjamski	20c
May Eri	20c
Tium Ling	20c
Strelec	25c
Naselnikova hči	20c
Pod turškim jarmom	20c
Fran baron Trenk	20c
Poslednji Mehikanec	25c
Na preriji	25c
Naseljenci	25c
Stezjosledec	25c
Za kruhom	20c
Koristka	40c
Gozdovnik	50c
Beneški trgovec	40c
Viljem baron Tegetthoff	30c
Avstrijski junaki	75c

Venec slovanskih povestij, zvezek IV., VIII. in IX.,

vsak po 60c
Za srečo, — povest 50c
Amerika 20c

Spisi Andrejčevega Jožeta, — trije zvezki, vsak zvezek je celoten i sam za-se ter obseza vsak par krajših, mičnih pripovedk; zvezek po 20c

Beatni dnevniki 30c

Knjige pošljamo poštne prosto.

Kdor želi imeti eno tih knjig, naj nam poštним potom pošlje naročnino.

Slovenecem v pogled.

Cenjeni Collins Medical Institute!

Jaz Vam odgovarjam na Vaše pismo in izpolnivši Vašo željo Vam pošilam mojo sliko ter se Vam zahvaljujem za Vaša zdravila, katera ste mi pošilali, ker jaz sem sedaj popolnoma zdrava, a sem mislila, da ne bodem nikdar več.

Se Vam še enkrat zahvaljujem in vsakemu Vas priporočam ter ostajam Vaša hvaležna rojkinja

Marija Dolenc,
Trnje, Gorenjsko, Kranjsko.

Pripravki za OBRAMBNI SKLAD "Slov. Slov. Obrambne Zveze v Chicagi, Ill.

Izkaz od zadnjega tedna: \$304.15.

Sodr. Miroslav Grgič, Roslyn, Wash., nabral in poslal \$8.75.

Skupaj do danes: \$312.90.

Jos. Verščaj, Ivan Molek,
t. č. preds. t. č. taj.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Ali se boš ženil to poletje?

Če bo tako, potem si boš gotovo omislil enitvanjsko sliko in sicer dobro sliko, ki mora vedno, ohraniti svoj prvotni značaj.

To ti točno solidno in reno naredi.

Wilke

Izkušen fotograf

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

ZADOVOLJSTVO v ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno šmerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje siast do edi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

**Dober tek.
Izborna prebavljanje.
Trdno zdravje.**

**Močni živci.
Močne mišice.
Dolgo življenje.**

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odvzamete mnogo boleznih od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite boleznih.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specielitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.